

ALOVA

TOPLU ŞİİRLER

(2008 - 1973)

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

"Alova'nın nerdeyse ilk şiirlerinden başlayarak, sonraları daha da belirginleşen o kendine özgü sezgisiyle günümüzden tarihöncesi geçmişe uzanan bir zaman içinde ve tanıdık bir coğrafyada yitirilen değerlerin yerine yenilerini koyamayan günümüz insanının yoksunluğunu ve yabancılaşmasını dile getirdiğini görüyoruz.

...

Alova'nın beslendiği zengin kaynaklardan damıttığı bu şiirler yalnızca geçmişin eskimeyen değerleriyle geleceğin yetenekli genç şairleri arasında değil, aynı zamanda sanatın yaratıcı gücüyle günümüzün şiirseven okuru arasında da sağlam bir köprü kuracak nitelikte şiirler."

Cevat Çapan

KDV dahil fiyatı
12 TL

Genel Yayın: 1639

(Erdal) ALOVA 1952 yılında Ankara’da doğdu. Çevirmenlik, editörlük yaptı, yapıyor. İlk şiiri 1973’te *Yeni Dergi*’de yayımlandı. Şiirlerini *En Son Çıkan Şarkılar* (1980), *Giz Dökümü* (1989), *Bitik Kent* (1995), *Tensemeler* (2007) adlı kitaplarda topladı. Bir bölüm şiirlerini topladığı *Dizeler* 2001’de yayımlandı. *Bitik Kent* ile Cemal Süreya Şiir Ödülü (1996); *Dizeler* ile Nâzım Hikmet Şiir Ödülü (2002) ve Dionisos Şiir Ödülü’nü (2001) kazandı, 2008 Homeros Şenliği’ne “Yılın Ozanı” olarak katıldı. Şiirlerinden yapılan bir seçme Portekizce’de *A Linguagem de Areia* (Kum Dili; 1997) adıyla yayımlandı.

Alova, ayrıca, Lorca, Neruda, Kavafis, Catullus, Juvenalis (Ç. Dürüşken’le birlikte), Herodas, Sappho ve başka şairlerden yaptığı çevirilerle de tanındı. Seferis’in *Bir Şairin Günlüğü* adlı kitabının çevirisiyle “Dünya Çeviri Ödülü”nü aldı.

TÜRK EDEBİYATI

ALOVA
TOPLU ŞİİRLER
(2008-1973)

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2008

EDİTÖR
RUKEN KIZILER

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

GRAFİK TASARIM UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASKI: 1.000 ADET, ARALIK 2008, İSTANBUL

ISBN 978-97944-88-555-3

BASKI
YAYILACIK MATBAACILIK
(0212) 612 58 60
LİTROS YOLU FATİH SANAYİ SİTESİ NO: 12/197-203
TOPKAPI İSTANBUL

Şairin hazırladığı bu ilk *Toplu Şiirler* yapının özgünü ve bütünüdür.

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme hiçbir yolla yayınevinden izin alınmadan
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CAHİDESİ, NO: 144/4 BEYOĞLU 34430 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr

Şiir

toplş şiiirler

(2008-1973)

ALOVA

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

İÇİNDEKİLER

<i>SFENKS'İN DOKSAN DOKUZ SORUSU (2008)</i>	1
<i>ON BİR TAZMİN VE BİR TAŞTİR (2007)</i>	69
Lorca'nın Kurşuna Dizilişini Tazmin	71
Yüksel Arslan'ın 'Sinekler'ini Tazmin	72
Onat Kutlar'ın Dizesini Tazmin	74
Onat Kutlar'ın İki Dizesi'ni Tazmin	75
Nâzım Hikmet'in Rubai'sini Tazmin	76
Bodrum Kalesi'nden Tiyatro'yu Tazmin	77
Okaliptüs'ü Tazmin	78
Şair Bulut'un Ölümdönümünü Tazmin	79
E. Çapan'ın Yolculuğunu Tazmin	80
Puşkin'in 'Şaire' Şiirini Yorum Yoluyla Tazmin	81
Shakespeare'in Yüz Yedinci Sonesini Yorum Yoluyla Tazmin	83
Orhan Veli'nin 'Kapalıçarşı'sını Taştır	85
<i>TENSEMELER (2007)</i>	87
-BİR-	89
Sodom'un Bir Ânu	91
Don Juan	93
Anima	94

İmago	95
Pentimento-I	96
Pentimento-II	97
Lesbos, Hayal Ada	98
Kaos	99
Apati-I	100
Apati-II	101
Satiriasis	102
Nergisî-I	103
Nergisî-II: Çözülme	104
Nergisî-III	105
Nergisî-IV	106
Onan	107
Persona-I	108
Persona-II	109
Birlikte Gelim	110
Yalnız, Eller Değil...	111
Gizli İlişki	113
Kaktüs Kadın	114
Duvar Resmi	115
Tasvir-I	116
Tasvir-II	117
Kırılma	118
Eşduyum	118
-İKİ-	119
Başkalaşım	121
Utaçıcı-I: Lidya Kralı Kandaules'in Sözleri	122
Utaçıcı-II: Kraliçenin İçinden Konuşması	124
Pigmalion	125
Biblis'ten Kaunos'a	127
Enkidu	129
Ölümsüz Orfeus	131
Nergis İle Yankı	133

Sevgisiz Sevişmek	134
: Yorgun Sevişmek	135
Balthus	136
Omfales İle Herakles	137
Filemon İle Baukis	139
Piramos İle Tisbe	140
Kastor Kadıköy'de	141
Leandros	142
Oidipus	143
de Sade	144
Desnos'u Tazmin	145
Râbiâ Hatun'u Tazmin	146
*	147

BİRİNCİ TEKİL ŞARKI (2001) 149

BİTİK KENT (1995) 165

SÜREKALIM	167
Bük	167
Sürekalım	170
Tersinmeler	171
Karavullar	172
Doğaçtan Portre	174
Şiir Üzerine	175
Akut Vertigo	175
D	176
Tutunmalar	176
Açık Adres	176
SICAK ALBÜM	177
Tayf	177
Cemal Süreya	179
'Güzel', dedi, 'Yanlışların Bile'	181
Lorca'ya Mezar Yazısı	183

Masal	184
Metin Eloğlu	185
Edip Cansever	186
Burhan Uygur İçin	187
Ayberk Çölok	188
Sart	189
Ağaçları Gören Yerin Değişmesi	190
Doktor Hüsnü Göksel İçin	191
Memet Ağbi	192
 GİZ DÖKÜMÜ (1989)	 193
I	195
Ekonomi Poetik	195
En Eski	196
Güzel Ötesi	197
Facia	198
Mesel	199
Horror Vacui	200
Üçlem	201
Dalınç	204
İyileşme	205
Uzaklıklar	206
 II	 207
Sevgi Dönümü	207
Yeni Evli Hanımla Karşılaşma	210
 III	 213
Ateş Dolaşımı	213
Sultanahmet	214
Ad	215
Oyun	216
Düşe Çıkan Hayır	217
Pandora'nın Sandığı	218

Güneşin En Üşümediği Yer	219
Dokuzyüzellililer	220
Ölüşme	221
Şair Ayrılıyor	222
Gökyazı	223
IV	225
‘Acıyım’, dedi, ‘Hiç Acımıyorum’	225
‘Ve Okşayışlar Gibi Söner’, dedi, ‘Uygarlıklar’	226
Ölüm Yenildiğini Bile Bile Geldi	227
Duendeniz	228
Poyraz Durağı	230
Oğulduyum	231
Evden Kaçan Kızlar	232
Kendilerini Atan Kızlar	233
Kızıl Saçlı Kız	234
Sabah	236
Fesleğenler	236
Mayıs	237
Uğurlama	237
Dokunuşlar	238
Eşleşmeler	238
İdil	238
Nostalji	239
Şiirsevere	240
EN SON ÇIKAN ŞARKILAR’DAN (1980)	241
İssiz Gül	243
Yanılğı	245
Acı Ustası	247
Octavio Paz’a Övgü	251
Galata Köprüsü’nde Ölüm Dansı	254
Şiir Her Yerde ve Her Zamandır	256

MEZARSIZ ÖLÜ İÇİN YAZIT	
BİR KUŞUN AĞZINA GÖMDÜLER ONU	
SUSMAYI HIÇ AKLINA GETİRMEYEN	259
Kolların	261
Korku Çiçekleri	263
Orhan Veli'nin Dizesini Tazmin	264
Orhan Veli'nin Resmi	265
Karakaygı	266
Pablo Neruda Diyor ki	267
SÜRGÜN ADASI LEROS	269

SFENKS'İN DOKSAN DOKUZ SORUSU
(2008)

I

Ne zaman kayan bir yıldız olur
Kadınların ayakları?

II

Hangi saat tutar
Yorgunluğun günlüğünü?

III

Kaç öpüş bir sonsuzluk eder?

IV

Var mı yıldızlarda bir yatak
Uyusun diye insan doğmamış sesiyle?

V

Olduğun gibi görün gibi ol mu?
Göründüğün gibi ol gibi görün mü?

VI

Olmadıysan Yok'tan
Yok olmayacaksan

Yok mu yoksa Yok?

VII

Karanlık mı, yıldızlarla mı
Arkadaşlık eder gece gezginleri?

VIII

Oğullarıyla yaşlanır mı acep
Ölmüş babalar rüyalar da?

IX

Gizlice oynuyor olmasın taşlar
Yitik oyunlarını Sofokles'in?

X

Sahi, minik bir yıldırım mı taşırmış
Serçe parmağında Herakleitos?

XI

Peki, kaç kez sensin
İki kez girmediğin ırmakta?

XII

Değişerek dinlenirse ateş
Ner'de külleri değişmenin?

XIII

Ay mı
Thales mi
Güneş'i tutan?

XIV

Ne zaman daha gerçek olur
Ağacın gölgesi ağaçtan?

XV

Tanımak için kendini Ruh
Başka bir ruha bakacaksa
Nasıl tanır kendini Ruh'a bakan
Başka bir ruh?

XVI

N'apıyordu onca Sıfır
Sağlığında Pithagoras'ın?

XVII

İki'de mi daha yalnız Bir
Üç'te mi?

XVIII

Alabilir mi şemsiyesine Karekök
Onca sayıyı yağmurdan kaçan?

XIX

Hangisi daha yeşil:
Filizi mî, nefti mî?

XX

Nasıl, ama nasıl görünmez
Görünmeyen dalgalara kırmızı?

XXI

Ne körüdür
Yeşili kırmızı görünce yeşil
Kırmızıyı yeşil kırmızı?

XXII

Nece konuşur yıldızlar
Albino gecesinde göğün?

XXIII

Bütün sarıları birleşse dünyanın
Yine siyah mı doğar gece?

XXIV

İlle sarhoş mu olmalı turuncu
Yürümek için karlarda?

XXV

Ömürleri kısa diye mi
Böyle ivecen kelekler?

XXVI

Vakitleri çok da ondan mı
Ağırdan alıyor kaplumbağalar?

XXVII

Yanmış kovanların yaktığı ağıt olmasın
Gökyüzünden damlayan mavi bal?

XXVIII

Çalabınla çalgınlar arasında
Hangi ormanda kaldı sesin?

XXIX

Çığ mı daha güçlü, çığlık mı?

XXX

Bildirisi miydi ölü bıldırcınların
Bıldır yağın kırmızı kar?

XXXI

Ya
Gökyüzünün avlusuna bırakılan
Öksüz güneş?

XXXII

Bulutlar da çıkar mı duaya
Yağacak dünya bulamayınca?

XXXIII

Neyin oluyor
Çölde sessiz ağlayan kaktüs?

XXXIV

Çamlar mı diken iğneleriyle
Dört mevsimi birbirine?

XXXV

Ne kadar dayanabilir kuşatmasına Kış'ın
Şarap rengi şarapnelleriyle nar ağacı?

Kaç kez taç giydirdi
Nar ağacı yeşile?

XXXVI

İsimsiz kuşlarla mı öldü
Onca karşılıksız iyilik?

XXXVII

Neden, ama, neden
Uçan bir kalamar olmasın kerevizler?

XXXVIII

Yastıklar mı, gölgeleri mi cevizlerin
Alır yarım uykularını çocukların?

XXXIX

Ekşi nedir bildi mi hiç limon ağacı?

XL

Açar mı birbirine sırlarını siste
Dargın ağaçları ormanın?

XLI

Daha nice kanayacak Dünya
Yeşil bir aynada bakmak için kendine?

XLII

Hangi sırrını açarken evrenin
Donup kalmış bu kayalar?

XLIII

Kum dilinde mi, buz dilinde mi yazılı
Son soluk alma tarihi Dünya'nın?

XLIV

Nasıl bir parantez açabilir
Saydam bir pınar kendine?

XLV

Yok mu yağmur ormanlarında bir liman
Yelken açmış şu akasyaya?

XLVI

Doğru mu şiir yazdığı denizin
Rimbaud'yu tanımadan?

XLVII

Ner'de Garcia Lorca'nın mezarı?

Bir zeytin tanesinde?
Dilsiz çocuğun sesinde?
İkindiye saat beşte?

XLVIII

Dili tutulup Güneş'in
Yer'in çözülünce mi
Ölmüş Can Yücel?

XLIX

N'oldu Kavafis'in yirmi Şiiri?*

Gemiciler düğüm mü yaptı?
Külleri Ritsos Irmağı'na mı atıldı?

* Kavafis ölmeden önce, "Daha, yazacak yirmi şiirim var," demiş.

L

Çanakkale Boğazı'nı geçmiş
Homeros'ta mı boğulmuş Byron?

LI

Ne yapmalı o hain çevirmeni?

Türkçe bir sopayla dövmeli?
Diline Şili biberi sürmeli?
Kızgın bir madalyayla dağlamalı?

LII

Görür mü, dersin, aynı gece aynı düşü
Birbirini hiç görmeyenler?

LIII

Neden ölüm kokuyor 'nasılsın'lar?

'İyi misin'lerde niçin sinsi bir diken var?

Niye sonsuz bir hüznün gizli 'iyi günler'de?

LIV

Hiç düşündün mü
Ne düşündüğünü
Düşünmediğini düşündüğünde?

LV

Ayrılışın tozları mı daha ağır
Rastlantının kıvılcımları mı?

LVI

Ne zaman uzun olur
Bir isim bir yüzyıldan?

LVII

Bütün Giritliler yalancıdır, dese
Yalancı mı olur Giritli bir deli zeytin?

LVIII

Uçamayan düşleri olmasın kuşların
İplere dizilmiş mandallar?

LIX

“Yokluk,” dedi, “değerlidir Varlık’tan.”

Evet mi? Hayır mı? *Mı* mu?

LX

Kaçıncı saati çocukluğun
Fırlattı o bumerangı
Gelip son soluğuna çarpan?

LXI

Nite ırmaklar ki onlar
Deniz geçerler
Denize karışmadan?

LXII

Virgöl burcunda mı doğmuş
Şu geveze virüs?

LXIII

Hiç anlamayacak mı Nokta
Damlası olduğunu İşaret'imini?

LXIV

Kaç çarmıh yapmalı Özgürlük Anıtı'ndan
Germek için Amerika'yı?

LXV

Yurdunun toprağı kadar kireç mi dökmeli
Satrapların mezarına?

LXVI

Neyi boyuyorlar durmadan
Delilerle diktatörler?

•

Neci oluyor o şapkalı tiran
Saatini ayarlıyor senin?

LXVII

Haberin var mı
Kaç kez doğdun Peru'da?

Kaç kez öldün kimsesiz
Yosunların karanlığında?

LXVIII

Yalnız bırakın beni
Bu yalnız ağaçla mı demiş
O yaralı yıldırım?

LXIX

Oynayan mı Yitikçi, oynatan mı
Yitiren Kazanıyor oyununda?

LXX

Kim duydu Bach'tan başka
Yıldızların müziğini?

LXXI

Bilinçaltı olmasın denizin
Dipten giden demir balık?

LXXII

Amerika Kolomb'u keşfedince mi
Kanamaya başlamış Okyanus?

LXXIII

Lanet mi okuduğu denizin şeytanminarelerinden?

LXXIV

Kim çevirir kıyının diline
Denizin yapıtlarını?

- a) Denizyıldızları
- b) Dalyan bekçisi
- c) Çakıltaşları
- d) Karaya vurmuş ceset
- e) Hiçbiri

LXXV

Denizkabuğunun kulağına fısıldadığı
Öyküsü müydü kayıp bir denizcinin?

LXXVI

N'olur bir geceliğine
İpekböceği gibi giyinse çekirgeler?

LXXVII

Yükseklik korkusundan mı
Koklaya
koklaya
iniyor
Çiçeklerini uçurumlar?

LXXVIII

Hâlâ sesler duyar mı dersin
Eski çarşılardan yıkık bir kent?

LXXIX

Hangisi doğru anlatır
Yangınların Tarihi'ni?

Fareler mi?
Kuleler mi?
Eremya Kömürcüyan mı?
Bir akik taşı mı küllerin arasında?

LXXX

Hangisi ezbere bilir Ege'nin

Sütunları yıkık tapınakların?

Dağı taşıyan dört ırmak?

Yedi Musa'sı Herodot'un?

Müzedeki gizli kamera?

LXXXI

Bir mektup mu olur düşünce çöle
Ağrı'nın fırlattığı kartopu?

LXXXII

Gururunu kırdı diye mi çölün
Böyle gururlu develer?

LXXXIII

Neye koşar ılgım gören ılgım?

LXXXIV

C. Y.

Bir tek tekila atmadan mı ölecek
O azman kaktüs?

LXXXV

Gören var mı çingenelerden başka
Bir şaka olduğunu yaşamın?

LXXXVI

Aynı anda mı kapanır
Devlet bahçelerinde akşamsefaları?

LXXXVII

Hiç sıkılmadı mı saat kulesi
Tutmadığı onca sözden?

LXXXVIII

Gümüş bir yangın mı kavurmuş zeytin ağaçlarını?

LXXXIX

Hani, her gece doğurduğun dolunay?

XC

Kirpi korkak diye mi serçe cesur?

XCI

Koyunlar mı
Göğün silkelediği dutlar mı
Aşağıda görünen?

XCII

Bana öyle bir ırmak söyle ki kaynağına dökülsün?

XCIII

Bir başkent ki yurdu yok?

XCIV

A.B.

Sen bensen, o kim?

XCV

Bitsem bitti
Bitse bittim

(Kanseryalar)

XCVI

Yaşam bir eğriymiş, teğet bir ölüm?

XCVII

Sorular da döker mi bir gün yapraklarını?

XCVIII

Var mı bu dünyada böyle umarsız sencileyin?

XCIX

Neden meraklı N harfi?

ON BİR TAZMİN *ve* BİR TAŞTİR
(2007)

LORCA'NIN KURŞUNA DİZİLİŞİNİ TAZMİN

Dördümüzdük
Zeytinliğe giden kamyonunda

Bir öğretmen
Harfler, sayılarla dolu aklı

İki boğa güreşçisi
Kanla dolu gözleri
Kumla dolu

Bitmemiş şiirlerle dolu yüreğim
Annemin gözleri
Zakkumlardan bir dereyle dolu

Unuttuğum zaman bütün duaları
Bin ateşböceği yağdı üstüme
Birden serin bir nar duydum göğsümde
Dökülürken gözlerimden acı zeytinler

Anladım ki öldürülmüşüm

YÜKSEL ARSLAN'IN 'SİNEKLER'İNİ TAZMİN

Üşüştü İyi Niyetli Sinekler
İyi misinlerle, iyi günlerle
'İyi gördük seni' dediler
'Nerden buluyorsun bunca sözü?'
'Seni ilerde anlayacaklar'

Geldi Dişi Sinekler
Güzel kokular, yemeklerle
Kestiler uyurken saçlarımı
Tatlı sözler, okşayışlarla
Kaynar suya attılar beni

Bir sinek aradı Sinsi Sinek
Satırları arasında hayatımın
Buldu sonunda kendini

İçti Seksî Sinek
Hemen beyaz kanımı
İlençler, ilaçlarla
Uzaklaştırdım onu

Sürüyle geldi Yabancı Sinekler
Bırakıp gittiler
Ölümcül yumurtalarını

Vızıldayıp durdu Çokbilmiş Sinek:
Aslında yanlış yerde doğmuşum
Çok varmış benden Fransa'da

Birden üşüştü Çocuk Sinekler
Bir saniyede yediler beynimi
Güle oynaya gittiler sonra

Yapışıp kaldı şiirimin balına
Dökerken zehrini Kıskanç Sinek

Geliyordu Kent Sinekleri
Korna çalarak, çiftleşerek
Kâğıt mendiller, şikâyetlerle.
'Bir alarm tak' dediler 'kendine'.
Yalnızlık Tanrı'nınmış yalnız

Yıllarca durdum hiç konuşmadan
Bakarak denize, yıldızlara
Dinleyip öyküsünü ışığın
Sessizliğin

Birbirine sarılmış
İki yalnız ağaçtı Aşk
Ufkun görmediği bir ufukta

ONAT KUTLAR'IN DİZESİNİ TAZMİN

Ne kalacak bizden geriye?

Bir bakır güğüm
Bir tren bileti,
Bir kitabın arasında.
Gelgitlerinde belleğin
Şeytanminareleri
Minik yengeçlerce
Kalakalmış bir bakış
Bir kol hareketi.
Sürecek belki bir soy
Filmler
Saklı sesler gibi uçmadan

Dinmeyen konuşmasında
Taşların ve yağmurun
Tapınçsız bir tanrıymış
Yeni den gökgürültüsü
İlk kez kendi kollarında
Uyuduğu zaman sessizlik
Kimseyi beklemeyen bir yazıt
Derinlerinde toprağın:

NE L CA İZD N ER Y?

ONAT KUTLAR'IN İKİ DİZESİNİ TAZMİN

Aynı mandalda kurutuyor güneş
Kırmızı biberlerle
Üzgün yaşlıları

Bir adamın hiç hatırlamadığı
Bir çocuğun hiç unutmadığı
Kırmızı bir düşte
Kurutuyor güneş
Üzgün biberlerle
Kırmızı yaşlıları

Aynı mandalda

Güneş
O yalancı tanık

NÂZİM HİKMET'İN RUBAİ'SİNİ TAZMİN

Ayrılık yaklaşıyor her gün biraz daha
Elveda sürçek Ömrüm
Ve merhaba
sonsuz Hayat

BODRUM KALESİ'NDEN TİYATRO'YU TAZMİN

Görüyorum görünmeyen gözlerini
Olmayan seyircilerin
Bakarken Kent'e:
Tohum arayan kadınlar
Rüzgârın iskeleti değirmenler
Sokakları saran siyah anason
Yapraksız serenler ormanı
(Ner'de limanı Kadın Amiral'in?)
Ve sarışın kelimeler
Çift yüzlü bir baltayı
Isırmaya çalışan

Bakarken:
Kapılarını sorgusuz açan Kent'e
Oyun başlamadan

OKALİPTÜSÜ TAZMİN

Soyunuyor okalıptüs

Söğüdüm ben, diyor

Soyunuyor okalıptüs
Soğurup suyunu
Solgun söğüdün

Soluyor okalıptüs

Yaprakçalara dönüyor yapraklar

Yaprakça: Yaprakça ve bildiri

ŞAİR BULUT'UN ÖLÜMDÖNÜMÜNÜ TAZMİN

Büyümüş
Gördüm senin yerine
Bir köknar gibi
Çıkarken törenden.
Yazmadığın şiirler
Bir gülümseyiş
Olmuş yüzünde.
Upuzun dizelerce
Uzamış boyu.
Gözlerinde
Yarı karanlık bir imge.
Obalardan, pelinlerden
Yayılan bir ağıt
Sinmiş bütün tenine.
Dağdan esen rüzgâra
Bir uyak gibi
Düşmüş perçemi
Ve kanı
Kızıl bir sessizlik olmuş
Tanyerinden

Gördüm senin yerine
Bir başyapıt gibi
Çıkarken törenden
Büyük oğlun

E. ÇAPAN'IN YOLCULUĞUNU TAZMİN

Uçunca Munzur'dan sonsuz boşluğa
Anladım ki göktaşımışım
Görünmez bir ılık hızıyla düşen
Dünya dedikleri Küba'ya.
Çöpçöl yalnızlığımda benim
Bir puro yakayım dedim:
Kaktüslermiş!
Zaman'ın Uzay'ı
Okyanus'a
açılan
Kolomb gibi ben de bir gün
'Gördüm!' diye bağırdım 'kendimi'
Doğacak oğlummuş!

PUŞKİN'İN 'ŞAİRE' ŞİİRİNİ YORUM YOLUYLA
TAZMİN

Şair!

Aldırma sen halkın sevgisine

O göklere çıkarış

O mestane sesler

Geçip gider

Göz açıp kapayıncaya

Ahmak yumurtlar yumurtlayacağını

Kıkırdar durur beride

Gamsız bir kalabalık

Dikine dur

Serin tut yüreğini!

Hükümdar sensin

Yaşa Şair başına!

Dizginsiz çağrışımlar peşinde

Var git bildiğin yolda.

Bal alsın yemişleri

Yüce düşüncelerin

Şu soylu işin için

Ödül filan bekleme

Sensin Büyük Jüri
Yargıtay sen!
Senin gönlündür Yüce Divan!
Behey, beğenmek bilmez beğenç!
İçin rahat mı
Söyle, rahat mı işinden?
Öyleyse
Varsın karâlasınlar yaptıklarını
Saçıp dursunlar salyalarını
Yanan yüreğinin mihrabına
Bir gidip bir gelsin gönlünün ışığı
Hoplayıp zıplayan çocuklar
Şamdanları sallar durur ya

SHAKESPEARE'İN YÜZ YEDİNCİ SONESİNİ
YORUM YOLUYLA TAZMİN

Ne, gönlümün kuruntuları
Ne, ölümkurgucuları bilimin
Varsın, kader örsün ağlarını
Daha gün koyamaz
Bendeki şu katıksız aşka.
Ölümlü ay
Tutulmuş kendi karanlığına
Cümle çağgörücü
O şomgözler
Gülüyor şimdi kendi sözlerine
Kara bulutlar dağıldı
Güneş açıklarken krallığını
Bak, barış
Zeytin dalları koparmış
Sonsuz çağların gönlünden.
Aşkım şifa bulup
Bal damlayan günlerin balsamından
Şimdi pırıl pırıl bakıyor geleceğe
Gariban takımını hor gören ölüm
Şim'den kul oldu şiir kapımda
Ve yavrum
Şu kırık dökük satırlarım

Yıkılmaz bir anıt olacak güzelliğine
Zorba miğferler
O tunçtan anıt-türbeler
Tarih'in dibini boylarken

ORHAN VELİ'NİN 'KAPALI ÇARŞISI'NI TAŞTİR

Giyilmemiş çamaşırlar nasıl kokar bilirsin,
İnsana yaşamayı hatırlatan
Sandık odalarında;
Senin de dükkânın öyle kokar işte.
Ablamı tanımazsın,
Hürriyette gelin olacaktı, yaşasaydı;
Her gece buraya gelir sessizce
Hepiniz rüyalardayken.
Bu teller onun telleri,
Bu duvak onun duvağı işte
Aşikâr olan bu gizli sevda.
Ya bu camlardaki kadınlar?
Hepsi de donmuş düşler değil mi
Anneleriyle alışverişe çıkan?
Bu mavi mavi,
Bu yeşil yeşil fistanlı...
Geceleri de ayakta mı dururlar böyle?
Merak ederler mi fotoromanları?
Tırnakları hep kırmızı mıdır?
Ya şu pembezar gömlek,
Şurdaki mor yorgan?
Şu korkunç, dilsiz vitrin?
Onun da bir hikâyesi yok mu?
Derilere sinmiş kokar

Burada yarım kalmış aşklar.
Her eşyanın anlatacağı bir şey vardır
Şu tuhaf turistlere bile.
Kapalı Çarşı diyip de geçme;
Kapalı Çarşı,
Kapalı kutu.

TENSEMELER
(2007)

B/R

I

SODOM'UN BİR ÂNI

Herkes oradaydı
Çizmek için erselik bir dinlenişi
Baltasıyla öpüşlerin
Bırakırken salyangoz izlerini kelimeler
Toprak sessizliğine bacakların
Kırpiklerine tutunmuştu herkes
Kemiklerden bir uçurum
Bir deniz kabuğu olmamak için

Tutulmamış sözleri gösteriyordu bütün saatler
Safra göllerinde yıkanırken güneş
Kükürt yüzükler yağarken gökten
Cadın sesleri geliyordu barlardan
Altınlar, iskambiller arasından.
Kimse yoktu
Fırıldakların rüzgârından bitkin düşecek
Kimse yoktu
Tavşan ayaklarıyla
Yanmış kütüphanelerin ruhunu eşleyecek
Boğulurken eğretiler prezervatif ırmaklarında
Kimse yoktu
Kurbağaların sirenlerini dinleyecek
Sinemalar, sayfalar
Fosforun kafatasını gösteren bodrumlar
Döverken kırbaçlarıyla spermlerin
Geyiklerden sersemlemiş yıldızları
Donuyordu ışıktan alçısı ufkun
Taşları ve damarları çatlayan evren
Verirken son soluğunu

II

DON JUAN

Koçbaşlarımla dayandım açmaz kapılarına
Günlerce kuşattım seni, gecelerce
Yandım rum ateşinde, kaç kez öldüm
Vardım üstüne ne'm varsa
Balyemez, çengel, çapariz
Kaç şehrengiz yırttım
Kaç ferman atlattım
Çaşıtlar saldun, kuşfalı sordum
Girdim sonunda dehlizlerine senin
Üç gün yağmaladım çarşılarını
Sayvanlarında serinledim
Seni bırakayım diye yaptım bunları
Hiç dinlenmesin yaban atım

III

ANİMA

Sildim horozdan çapağını sabahın
Karşımda huysuz bir güneş
Gözlerimde düş artıkları
En erkek ellerimle okşuyorum
En kadın yanımı
Döne döne eziyorum
Çekirdeklerini kızlığımın
Kimseler kaldırmazın, diyorum
Kimse uyandırmazın beni
Yasemin sesimi tanımak istiyorum!

IV

İMAGO

Sonsuz çölde yapayalnız
terliyorum dikenlerimi

Gölge
döner aynam
sessiz yankı

Dalgalı camında güneşin
ben ılgım

Okşuyorum dikenlerimi

V

PENTİMENTO - I

Yıllar yılları siliyor
Yağmurlar yağmurları.
Kendini geri alıyor Zaman
Tırabzan ağaçları gibi
Döktükçe yapraklarımı ölüm
Çocuk ışıklarımı yakıyorum
Kollar uçuşuyor gözlerimde
Kırık sesler... Kokular..
Islak şimşegi öpüşlerin.
Soluk alıyor yavaştan
Aşkımız, o kolsuz tanrıça
Her şey dün gibi

VI

PENTIMENTO - II

Kabarmış badana eski konakta
Deniz üstünde güneş göllerince
Soyunan bellek beyaz duvarda
Birleşik kaplarınca sevişmenin
Bir inip çıkan birlikte gelim
Kızarmış ekmek kokularınca
Yaşanandan saydam Yaşam

Bir gece
Sessizlik ve ateşböcekleri
Toplayıp eşyasını yolladılar onu

Aynı evde iki kez oturulmaz
Dememiş miydi Efesli?

VII

LESBOS, HAYAL ADA

Safo'yu tazmin

Hiç erkek sesi duymamış bu ada
Kumsalda martılarla kızların ayak izleri
Peçiç oyunundan kalma kabuklar
Cırcırböceklerinin ördüğü ikinci saatlerinde
Duyarsın hayız kokusuna karışan
Günlüklerin, incirlerin kokusunu
Başta Ana Şaire, kızlar
Saçlarında katırtırnakları, menekşeler
Kollarında denizin getirdiği
Doğumgünü armağanları
Şiir okurlar, sevişirler
Her akşam
Tuttukları balığı bölüşürler
Ölümü ve güneşi bölüşükleri gibi
Evlerinden çıkarken
Defne dalları sıkıştırırlar kapılarına
İnince bin kulaklı gece
Ay ışığı sıçramış şaraplarını içerlerken
Dinler dalgadan yüreğini sessizliğin
Hiç beşik sesi duymamış bu ada

VIII

KAOS

Önce kuyruklu yıldız geldi
Gözlerini yaptı ışıktan
Günbatımına batırdı kapaklarını
Sonra gece geldi saçlarını boyadı
Bir gerdanlık taktı samanyolundan
Göktaşı dolaşp
Sonsuz bir dudak çizdi
Sonra yıldız yağmurları boşandı
Her şey silindi
Yeni bir gök başladı

LX

APATİ - I

Rüzgâr kaldırmış kırmızı aşısını
Kepenkleri yıllardır açılmamış
Çeşmibülbüller unutmuş renklerini
Güneşsiz sahanlıkta bir gidip
Bir gelir denizin yankısı
Doğudan döne döne gelen mavi
Çarpar geçer kör şahnişinden

Ner'de danslar, boş konuşmalar
Midyelerle geçen fener alayı
Bahçeyi saran yanık soğan kokusu
Doğumla ölümün gerdiği patiska?
Nasıl avlu bu, yıllardır
Çıkmamış sonbahar çürükleri?

Kapıda kara mühür
Rüzgârda söylenti

X

APATİ - II

Taştan kalçası var gecenin
Nasıl sessiz yosun mezarlığı!

Yağmurdan kolları var denizin
Nasıl şaşırmış yolunu ıstık!

Orman gizliyor müziğini

Ateş kendini yiyor tapınakta

XI

SATIRIASIS

Bin iğneli bir bulutmuşum
Sokuyorum erguvan yangınlarını baharın
Altımda dul kalmış krater gölleri
Islanıyor beysütümden kuzları koyakların
Kekik kokluyorum dağların eteğinden
Göğü ilaçlarken defne ormanları
Kentler yüzüme kapatıyor kepenklerini

Bir uçan Zamfir'mişim Pan flütümle
Kaldıran kum perisini yaz uykusundan
Bir deli poyrazmışım şaraptan bozma
Uçurup kızları taydan hafif
Doğuran kendini karnındaki kadından

XII

NERGİSİ - I

Suda kendine bakıyor su

Saçlarını çözüyor sonra
Dudaklarını boyuyor, gözlerini
Ayak parmaklarıyla konuşuyor

Suda kendini okşuyor su
Memelerini, karnını
Karnının dilini

Uçuyor sonra
Yıldızları koklayarak
Kekiklerin ışığında

XIII

NERGİSİ - II: ÇÖZÜLME

Kendine dokundukça yaşılanıyor

Parmak izlerinden
Suda halkalar gibi yayılıyor kırışıklar
Mor delikler bitiyor her yanında
Saçları mavileşiyor, sonra dökülüyor
Ömrün birik ırmakları
Kabarmış bir harita gövdesinde

Birden bir ışık bıçağı
Dörde bölüyor sesini
Hiçbir şey duymuyor artık
Ne gölge, ne ağırlık
Kemiklerinin kaybolduğu yerde
İki ışık bakıyor
Yalnız kendilerini gösteren bir aynaya

XIV

NERGİSİ - III

Uzattım kirpiklerimi
Ayırsınlar beni kavaklardan
Gölgesi kendine vuran kuleyim
Nesnesini unutmuş kelime

XV

NERGİSİ - IV

Yiyor tırmaklarını zambakların
Uzatıyor sonra
Beyaza boyuyor, kırmızıya
Yeniden yiyor
Uzatıyor bu kez sonsuza

Buz kesiyor birden
Bir dağ aynası:
Vadideki Balzak

XVI

ONAN

Böyle, diyordu, işte böyle
Bir şehráyin çıkardım
Ben her yalnızlığımdan
Güne dönen bir hayal gece
Fıskiyeden fişeklerle
Kendi göğünü yakan bir ateşbaz
Döner başım, döner çarkıfelekler
Milyonlarca yıldız
Boşalırken kasıklararımdan

XVII

PERSONA - I

Tuzum ben, dedi gece
Oysa Pazartesiydi

Yeşilim ben, dedi ışık
Oysa yalnızlıktı

Yorgunum, dedim sana
Oysa hiç doğmamıştım

XVIII

PERSONA - II

Bu benim kaçınıcı benim
Kapkara kesmiş rüyalarda
Kendi bakışlarını tanımaz?

XIX

BİRLİKTE GELİM

İkimiz de yoktuk orada
Kasıklarımızdan kilitlendiğimiz zaman
İki cinsli o yaratık vardı
Düşler, salgılar içinde
Çılgılık çılgılığa
O yabancı

XX

YALNIZ, ELLER DEĞİL..

Yalnız, eller değil bunlar
Yalnız, ayaklar

Sarkar kız pencereden
Mahalle sesiyle
Memeleri sözlerinden masum

O alımlı kadınlar ki
Yataklarda çocuk

Yalnız, dudaklar değil bunlar

Aşk belki de o
En derinlerinde bile senin
Duyduğum yabancılık
Uzak adlar buluşum
Sana yaklaşmak için

Boş bütün sözler
Işıklar sönünce
Birdir bütün gövdeler
Herkes kalır kendi uçuşumuyla

Ölüm ısırınca
Memelerindeki kuruüzümü
Bin yunus sıçrar denizden

Karnın bir körüktür
Günle gece arasında

Gittikçe incelir sesin
Kalamar kemiklerine doğru

Sen nereye bassan
Yerçekiminin en zayıf noktası

XXI

GİZLİ İLİŞKİ

Bütün gece seviştiler
Kilere giren iki çocuk gibi

Şarap içtiler ağızlarından

Ut yerinden kişniş kokladılar

Bütün gece seviştiler
Yeni taşınılmış bir şehirde
Uyunan ilk uyku gibi

Şaraptan
Gövdelerin yabancılığından çok
Sırlarından sarhoştular.

(Işığın hohlamadığı kömür
Tuzu ve buğdayı unutmuş sikke
Toprağın ele vermediği
Bir tanrı yüzü)

Bütün gece
Acıbadem koktu öpüşleri

Akasyanın gözü önünde

XXII

KAKTÜS KADIN

Fırlatıyor iğnelerini kaktüs kadın
Sarıncı bir erkek kokusu tuz çölünü
Baldıranlar akıyor memelerinden
Kıl damarlarında yeşil zencar

Bakışı bir ısırganlar gecesi
Sesinin sabahında okunmamış kitaplar
Bir erkekcik kuşu yiyor
Bacağındaki kısırböceğini

Fırlatıyor iğnelerini kaktüs kadın

Günleri
Yaşam süsü verilmiş bir intihar

XXIII

DUVAR RESMİ

O sarışın sirenler ki
Dökülen mozaikler batık saraylardan
Tasvirlerden kaçan yıldız melekler

Bunlar ki Pontus erleri
Midye yataklarında kaybolan
Açık denizciler

XXIV

TASVİR - I

Güllerin açtığı kuyudur
Karnındaki dev tırtıl
Yankımda boğulduğum

Gözlerin
Rüzgârın kestiği camlar
Döndükçe batan düşlerime

Sesin bir sarmaşık yuvası
Sesime dolanan

Ayakların saydam gezegenler
Bırakıp gitmek için beni

Bir deltadır parmakların
Denizimi çeken dağına

Dizlerin sönmüş kraterler
Eteğine kent kurduğum

Omuzların
Eski Akdeniz sokakları
Bıçaklandığını pusuda

XXV

TASVİR - II

Yeni yıkanmış çingene kızı
Başında bir ebemkuşağı
Yaldıza kesmiş bütün gök
Türkü söylüyor Azize

XXVI

KIRILMA

B.'ya

Sesim bir kara parçası
Senin denizlerine koşarken
Bur uçurum olan

XXVII

EŞDUYUM

Sesiyle açıyor kadın
Kaygılı taçyaprağını

iki

XXVIII

BAŞKALAŞIM

Sabun kokusuymuşum
Yeni kapanmış bir terzi dükkânında

Doğuşuymuşum Yunus'un yepyeni mezarlarda

Geçmez bir paraymışım
Eski bir cekette unutulmuş

Zencilerin gülüşünde eriyen karmışım

Bir çocuk saatiymişim
Hep on ikiyi gösteren

Tir tir titreyen bir Nasrettin korkudan

Yitik bir sesmişim çok uzak ormanlarda

Böyle dediler bana

Uçmuşum sonra ranzadan
Sonsuz boşluğa

XXIX

UTAÇICI - I: LİDYA KRALI KANDAULES'İN SÖZLERİ

Hatırlıyor musun Göl'de geçen günleri?
Kayıp giden yılanbalıklarını?
Öyle ele geçmez sevişirken ay ışığında.
Gülünce beyaz taylar uyanır uzaklarda
Yürüse, iki pan flüt olur ayakları.
Ner'den bilsin kara budun!
Bir görseler onu Pazaryeri'nde
Bir an, çırılçıplak
Bir gözkapağı gibi
Güneşin mağaralarını açan
Sedef bir şimşek gibi
Bir an Tiyatro'da
Kuğulardan bir uçuş olur içimdeki boğa.
Bir görsen, girerken yatağa
Yay gibi gerilir gövdesi
Aydın titreyişini taşıyan.

Hatırlıyor musun
Altın tuttuğumuz postları Irmak'ta?
Öyle parıldar teni yaz ışığında.
Buluşturmak isterdim
Birbirini görmemiş ormanları
Yedi dilli bir tayf olup
Dönsün isterdim başım
Anlatayım diye
Kraterler açan denizlerini karımın

XXX

UTAÇICI - II: KRALİÇENİN İÇİNDEN
KONUŞMASI

Ödül mü ceza mı bana bu güzellik?
Bir tek duruşum olsaydı, bir bakışım
Beyaz bir yontu gibi mermerden
Çevrinen ışıkları altında güneşin
Uçmasaydı saçlarım tanyelinde
Bir tek gülümseyiş olsaydım
Son çekiç sesinden sonsuza
Kırık burnum, kopuk kollarımla
Geçerken önümden kara budunlar
Bilmeden adımlı, yitik yontucumu

Devinen bir yontu değil miyim şimdi
Kente giden yolda, Tiyatro'da
Bin bakış, bin fısıltı
Geçerken aklımdan, bacaklarımdan
Bir tek duruş, bakış değil miyim
Tutulmuş ışıkları altında güneşin
Görmeden başka şey, bana tanınmış
Biçimlerden, devinimden
Birden yabancılaşırken tanıdık tepeler
Altın suları kızlığımın?

XXXI

PİGMALİON

Kırık bir camla yontmuş seni gökyüzü
Tuzdan bir bıçakla deniz

Yaşardın saydam yurdunda sesinin
Adımların, aynaların, uykunun
Tanımadan üstünde
Yabancı bir sesin saçtığı yıldızları
Bekleyişin geceye çarpan kapısını
Yırtık pulunu ayrılığın.
Yaşardın boyalar, şarkılar içinde
Rengini yalnız senin bulduğun
Sözlerini, ezgisini yalnız senin
Söyleyip hemen unuttuğun.
Tül perdeler, kilitler, ilaç kokuları
Doldurulmuş hayvanlar arasında
Ağaran saçlarınla kararırken gümüşler

•

Sen bir düştten yonttun beni
Bir oğulcuk gibi karında
Devinimden başka şey olmayan.
Rengimi verdin bana, yüzümü
İnsan sesine çıkardın
Yeni adlarla çağırdın her gün
Konuştun durmadan, olmayan benle
Yatağına aldın, seviştin

•

Başka bir seste buldun beni
Başka bir yüzde, bilmeden
Bense tanıyordum seni
En az yüzyıldır biliyordum ellerini
Kırık bir camla yontan gözlerini.
Başlıyordu dilsiz yaşam işine
Şiir tuz gibi büyürken kanımda
Yeniden yontmak için seni

XXXII

BİBLİS'TEN KAUNOS'A

Maviydi anamın adı
Kızıydı bir ırmağın
Dağları denize taşıyan
-Bir liman birden
Kendini ovada bulurken-
O yorulmaz yontucunun
Tuza varmak isteyen karın

Akıyordu tirşe yüreğim
Çivit denizlerine senin
Göz gözü görmez gecede
Yeni doğan kaplumbağa
Nasıl koşarsa dalgalara.
Öptüm seni öper gibi
Fokların burnundaki güneşi kıyıda.
Kollarım iki defneydi
Uzanınca boynuna
Isınırdı bir kaya
Yaslandığım zaman alınına.
Senin içindi değme giysiler
Uçuşan çalılardı kadın sesleri havada

Gördüm düşümde bir gece
Karışmış bacaklarımız, uçuyormuşuz
Günlük ormanında değmeden yapraklara.
Birden uzuyor tırnakları defnenin
Akkora dönüyor bütün kayalar.
'İsrganlar denizine at beni,' diyorum
Dipsiz derbentlere bırak'
İncir dallarıyla döv gövde mi'
Tek, kardeşim deme bana!'

Bir adaydım uyanınca
Birden kendini dağda bulan

XXXIII

ENKÍDU

Sokaklarda bir başınaydı o

Yeni yazılmış bir şiirle
Kaybolurdu kokular
Arastalar arasında.
Giyip Kasım göğünden gömleğini
Derdini: 'Ey, Kent!
Gel, dans edelim seninle.'
Başı dönerdi kulelerin
Seyrederken sarhoşluğunu
Korulardan, rıhtım seslerinden
Bir deniz kilimi gibi yayılan hüzünden
Baharın yayınlarından

Çınsabahta bir başınaydı o
Bilmeden yalnızlığı
Sevişmenin tuzunu
Bir matkap gibi çalışan teri
Kırmızı yolculuğunu şarabın

Kapıldı bir gün çarpanbalığına kalçaların
Unuttu avluları, göğe bakmayı, defterini*
Bir çapa olmayı öğrendi, bir köpük.
Söktü sonunda
Upuzun heceleriyle öpüşlerin
Tenyazısını Aşk'ın

•
Döndüğünde yoktu Şehir
Ne köprüler, ne insan sesleri
Yoktu deniz köpekleri
Yıllarca uçtuğu şairler**

Mor bir sis vardı yalnız
Uğuldayan dehlizlerinde belleğin

Çalarken çanları uzaktan
Çarpanbalığı görünmez kalçaların

* T. Uyar'a selam.

** E. Ayhan'a selam.

XXXIV

ÖLÜMSÜZ ORFEUS

Uzağında tensemelerin
Çalışıyor şair

Bir ufuktan bir ufka
Vuruyor kırmızı topuna güneşin
Mavi bilardosunda gökyüzünün

İstemiyor istemek
Çalışıyor şair

*Geliyordu çığlık çığlığa
Çılgın kadınlar alayı
Barlardan, sitelerden
Başlarında ısırgan çelenkler
Yapma Kamışlar ellerinde
Geliyordu çizmek için
Cırnaklarıyla bir cadın
Kristal bir yalnızlığı*

Biri baldıran fışkırttı küpesinden

Fırlattı albino paletini bir ressam

Çalışıyor şair
Altında aylandızın
Okşayıp kirp'isini

Geçerken Lirik Alayları Boğaz'dan
Eşliğinde çamların çaldığı Lir'in
Koymak için yerlerine yeniden
Yitik dizelerini Safo'nun

XXXV

NERGİS İLE YANKI

Yaşıyor muydun, ölü müydün bilmiyordum
Seni arıyordum gece gündüz
Kafelerde, morglarda, sinemalarda
Hiç gitmeyeceğin yerlerde
Saçların mavi miydi, sarı mıydı bilmiyordum
Seni arıyordum ormanlarda, koyaklarda
'Nerdesin?' diye bağıırıyordum, 'Nerdesin?'
'Nerdesin?' diye geliyordu sesin uzaktan
'Bilmiyorum,' diyordum karanlık gecede
'Nerdesin?' diyordun, 'Bilmiyorum!'

Birden gökgürültüsüne döndü
Havada buluşan seslerimiz

XXXVI

SEVGİSİZ SEVİŞMEK

Gittikçe siliniyor yüzler

Ne saydamlık, ne buz

Sıcak bir tuz yalnız
Tırnağıyla kazıyan
Camdan bir maskeyi

Uyanıyor çok uzakta
Beyaz kafatası çölün

Gittikçe yitiliyor yüzler
Bir çığlık kuyusunda

Damar kordonlar sarıyor odayı

Geri geliyor sinir ipliklerini ışık

Ne sessizlik, ne söz

Asit kök salıyor kayalıkta

XXXVII

: YORGUN SEVİŞMEK

Soluğan bir ışıktı gövdesi
Gökkuşağının denize battığı yerde
Ağaran bir renkti
Yeryüzüne saplandığı çayırdı

İşliyordu bir yandan
Paslı yayı İsteğin
Uğulduyordu oğulsuz kovan
Dönerken kuşlar yanmış kentlerine

Çıkıyordu sabaha beyaz dudağıyla
Gıcırdayan döngüsü Yaşam'ın
Başlamadan YORGUN ÇALIŞMAK :

XXXVIII

BALTHUS

Giriyor güneş etekliğinden
Düş gören küçük kızın
Geçiyor
Yasak bölgelerinden gölgenin
Gizilgüllerine dokunuyor göğsünün
Ağzından giriyor
Dolaşüyor karnını, bütün kanını
Çıkıyor sonra
İpek bir yıldırım gibi
Ayak parmaklarından

Bütün gördüğü: bir düş

XXXIX

OMFALES İLE HERAKLES

Boğdu postu demir işlemez aslanı

Bir bir kesti dokuz başını Ejder'in

Öldürdü tunç gagalı kartallarını Göl'ün

Atıp getirdi sırtına

Beyaz boğasını Girit'in

Üç altın elma kaçırdı

Bahçesinden Batı Kızları'nın

Çıkardı güneşe

Yılan kuyruklu köpeğini Cehennem'in

Şimdi kuytusunda Tmolos'un

Giymiş etekliğini gergef işliyor

Dizi dibinde aslan postlu Ece'nin

Salınırken başında topuz sarkaç

Elma soyuyor ona, yatağına giriyor

Sorarsın Sardes Pazarı'na
'Arınıyormuş,' diyorlar, 'Herakles'
Kimisi, 'Sırılsıklam âşık'

XL

FİLEMON İLE BAUKİS

Yamacında Bergama'nın bir ağaç göreceksin
Yarısı çınar, yarısı ıhlamur.
Birlikte ölen göçkün âşıklarmış onlar
Fısıldaşır dururlarmış hâlâ rüzgârda:
Benden önce dökme yapraklarını

XLI

PİRAMOS İLE TİSBE

Yanlış bir zamanlamaysa Yaşam
Her zaman yanlış bir anlamaydı Ölüm

Yağan kar değil, karadutlar gökten

XLII

KASTOR KADIKÖY'DE

Kendimin merkezine yaptığım yolculukta
Yanıma yalnız kendimi aldım
Binmeden Gemini adlı gemiye
Ne, görmediğim tin-ikizim
Ne, Argo gemicileri yürür yanım sıra
Dört dönerken Köryaka'da
Boğuşarak Amikos'larıyla ruhumun

Dönerim mosmor müziğe
Dönerim kollarıma

Birden çıkar
Şubat Şubat Haziranböcekleri

XLIII

LEANDROS

Varmak için sana
Bendeki sensin
Benim kerterizim

Alır götürür beni
Günden
geceye
vuran dalga

Sönsün yeter
Yüreğimde gözlerini
Kırıp duran şu fener

XLIV

OİDİPUS

Demiş ki Gül Tanrı'ya:

Niye söyledin
Benim Gül
Onun Diken olduğunu?

Gül gibi yaşıyorduk

XLV

de SADE

Sayılardan bir ufku var aklın

Düşlerden bir ufku var uykunun

Kırbaçtan bir ufku var Hiçliğin

XLVI

DESNOS'U TAZMİN

Öyle düşündüm ki seni

Seni düşünmeyi düşünmek
Tek düşüncem

XLVII

RÂBİÂ HÂTUN'U TAZMİN

Bir kâsedir alev dolu gönlüm yana yana
Ben ta senin içinde bile hasretim sana

XLVIII

Sol elimiz
Dışımızdaki çocukluk

BİRİNCİ TEKİL ŞARKI
(2001)

I

Ben bir yaban atıyım
Başıboş rüzgârlardan doğma
Ömrüm benim, şu rodeoda.
Sarhoş bir denizanasıyım
Geçiyorum
Budanmış budunlar arasından.
Ömrüm benim
Uyur gibi yapan çocuğun
Bütün duydukları.
Bir elim orgda
Bir elimde orak
Geçiyorum dünyadan
Turnede bir oyuncuyum
Uyandığı şehri tanımayan
Yaşım yok
Adım hiç Erdal olmadı benim
Kötü tarif edilmiş
Bir adres gibi
Dolaşıyorum gövdeyi
Geçiyorum yıllardan
Unutmaktan yorgun
Beynim bir sonbahar sarayı
Kızgın kelimelerden bir kovan
Yunuslar gibi sığıyor
Aklımda dizeler

Geçiyorum günlerden
Yarı kör bir kaptanım
Karada yerim yok
Deniz istemiyor beni
Ölümse çoktan çevirmiş
Gönderdiğim haberciyi
Geçiyorum
İçimde kıpkırık tanrılar
Bir dağ puluyum
Akdeniz'e yapışmış
Tuzgöleriyle ağlayan bir babayım
Bitik bir kentim
Eski adını sayıklayan
Arkamda hüzün alayları, yıkımlar
Açık kalmış bir köy çeşmesiyim
Unutuştan sonsuza akan

II

Gömük bir tiyatroyum
Ne zaman güneşe çıksam
İçimde bir alkış kopar
Gezinir üstümde
Tanrı ayaklı keçiler.
Bilirim ölüyümdür
Ölüdür bütün seyirciler
Mask takmış
Bir masktır artık zaman
Üşüsem
Çıplak ayaklı bir prenses gezinir
Başlar tragedya
Dağdan koparılmış o çığlık
Söylenir yabani kekiklerin
Kırık mermerlerin korusu
İncecikten bir yel çıkar
Alır sözlerimi
Bir başka kente götürür

III

Döner bir kümbetim ıssız bozkırda
Unutulmaktan, nal seslerinden
Döner dört mevsim, on iki aynam
Uçan aslanını, sütunçem, nişim
Gelir güneş su içer şakaklarımdan
Ben bile tanımam içimdeki ölüyü
Sessizlik tek gerçeğim benim

Kızgın bir hanım uçsuz bozkırda
Taş kesmiş cümle kapım
Çınlar hayatın kulakları, tınmaz eyvanım
Uyanır bellek su ister savaklarımdan
Döner çevremde, döner durmaz otağlar

IV

Tarih'im ben, işsizim
Bu bitik yurttta

Uçarım göğē dualarla
Uyanır Akrep su içēr belleğimden
Mekânım benim, yürüyen merdivenim
Ha Sidney'deyim, ha Trablus'ta

Ekmeğın bıçağā bulaştırdığı kanım ben
Babanın yaptığı çocukluğım
Bir işaretim sorusunu geri alan

Tarih'im ben, işsizim
Uçarım yere dualarla
Ölüm başlar işine

V

Ateşten sözlerle konuşurdum eskiden
Buz tutmuş bir kraterim şimdi.
Kansız sunağında tanyerinin
Bağdaş kurmuş başsız tanrılar
Bilmediğim diller geziniyor üstümde
Kentler kurulmuş gölgeme, bağlar çatılmış.
Şehranka, diyorlar buraya
Erkekler mendil ceplerinde
Kızlar saç tokalarında
Taşırlar bur'da ölümü
Ama kimse söz etmez ölümünden
Girer müzik
Kapı aralarından, kırık camlardan
Serper mor tozunu
Saçlarında boğulan kızlığın üstüne
Sonra karışır arasına çocukların
Ateşböceklerinden bir bayrakla geçen.
Yaz gecesi
Sinemadan dönen bir akasya
Serinliği vardır bütün 'hoşça kal'lerde.
Kimse söz etmez bur'da aşktan
Delikanlı bir tanıy yontar sevdiğine
Altında uyuduğu ağaçtan

Genç kız
Sonsuz bir ufuk gerer gergefine.
Her sabah minik efsaneler yayılır
Taşlıklardan, tahtaboşlardan
Geçer çarparak Türkçe radarından
Saksıya konmuş yumurta kabuklarının
Ateş yürürken köklerime

VI

Ruhum ki nite Cemler gezinir
Ele veririm de sürçek ömrümü
Gezer elden ele geçmez mührüm.
Ömrüm benim
Nesne verilmez şu eşsiz sikke
Tuğramın durduğu boş ferman
Doldurur böcekbaşları, bitikçiler
Ruhum beni çeken bir hortum
Kaçar sözüm, yetişir akıl atı
Ner'de yaz geceleri, ner'de oğlum
Terlerim dua, terlerim şiir
Ha Nis'teymişim, ha Konya'da

VII

Saati gelince gölgelerini döker erguvanlar
Dünya döne döne unuttur çocukluğunu
Çarpar bir gün herkes kendi göktaşına
Kumlar bile sessizlik olmayı bekler

Adımın birini atıyorum

VIII

ŞiŖe çekilmiŖ sırtında Dionisos'un
KaybetmiŖ altın postunu Paktołos
Bir tümölös, bir tümölös daha
Dev bir Tmolos oluyorum
Süt içiyor eteğimden Bayan Artemis.
İniyor bağından çılgın gecenin
Kızlar alayı çırağlar, çığlıklarla
Peşinden Kamış'tan bir sancağın
Koşa koşa pazar eylemeye
Meyvahoşuma benim

IX

Bir derbentim uçsuz boylarda
Bir yağmur var yalnız bana yağın
Bulur bir kartal beni haritada
Gelir unutuş su içen yıkıklarımın
Ben bile bilmem içimdeki dehlizi
Bir şehrin başlar yalnız bana ışıyan
Ejder sözlerimle yedi ağzımdan
Döner ışıklar, döner durmaz aklım
Salarım altın harflerimi uğrunkapımdan
Bulsunlar diye öbür yarımı
Sonsuzluğa gömülmüş o kırık tableti

X

Hep geç kaldı Tarih'in tulumbası
O oşaradım yal'nayak koşarken
Arkamdaki konakları bir bir yaktım
Vardım ığlık çığlığa ağ'ın kapısına
Gel, dedim, gel artık, gelmeyen Gelecek
Razıyım ben her gece bir konduya

Kör bir eşmeyim
Ben bile tanımam aynamdaki yazıyı

Bir arastayım kokusu uçmuş
Bilmediğim sikkeler dolaşıyor içimde

Korku terli bir geyik
Bakıyor aklımın Kule'sinden:
Yangın yok.
Gelmiyor atlılar ufuktan.
Gecesi uçuklamış bir ocuk var yalnız
Mor kollu bir kız var kendini sokan

apavullar dolaşıyor harem dairemde

Yine, çiçekseyen o kadın bir yatırıla yatan
Yine o şehrengiz
Yol ağızlarından kıran gibi yayılan
Koşar yine o adam celladına alkışlarla
Mavi mavi subaşılar deftersiz kovalar

Yakarken ışıktan parmaklarını Sedefkâr:

Vardım soluk soluğa çocukluğumun kapısına
Dedim: Bakkal amca! Bana serinliklerimi ver!
Uçayım bir gölge yılı
Dönmek için pınarlarına doğduğum Geleceğin

BİTİK KENT
(1995)

SÜREKALIM

BÜK

Bitmiş adamlar bunlar
Rüzgâr, tuz ve şarap
Kavruk ağaçlara çevirmiş hepsini
Sevgisizlik yiyip bitirmiş
Süngertaşı gibi yüreklerini.
Yıllarca denize bakmışlar
Yüzlerini görmeden
Yıllarca soruları olmamış
Çürütmüşler kayıklarını
Bahçelerini yakmışlar.
Evler çıkıyorlar
Otursun diye iskeletleri
Evler çıkıyorlar
Karılarını dövmek için
Artık isteseler de tanrıları olamaz

Atıyor kırmızı deniz yılan gömleğini gecenin
Bergamotlar sürünmüş seher yeli
Seke seke geliyor denizin üstünden
Gözlerinden öpüyor portakal ağaçlarının
Çocukların çantalarını hazırlıyor
Dövülmüş bir ahtapot gibi uyanıyor sabah
Akortsuz kemanlarıyla horozların
Aşkın artıklarına üşüşürken sarhoş böcekler

Kimse için değil bu gökyüzü
Rüzgârın çamlarda çaldığı siren
Nefesi kekik kokan bu dağ
Yalnız kendileri için soyunuyor sabırlar
Ve kimseyi çağırıyor
Düğün törenlerine ayva çiçekleri
Dilbalıkları gibi kayıp geçerken günler

Giriyor güneş kumsalda
Bacaklarındaki denizkirpisinden
Karnını dolaşüyor, damarlarını
Bütün hayatını
Masmavi kanıyor güneşi kadın
Yazarken yaz günü isteklerini
Mürekkepbalıklarının tebeşiriyle
Mavi tahtasına denizin

Ner'de gecenin saatini vuran puhu kuşu?
Ner'de gökyüzünün başını döndüren kartal?
Ölümün iştahla pişirdiği keşkek?
Şarabı kadınla bölüşen ay ışığı?
Nerde o bilgiler
Ateşten sözlerle suların dilini çözen?

Yalnız o kaya mezarlar
Bukalemunuyla bakan
Yüzyılların karanlığından
Yalnız o yarasa
Gecenin böğürtlenlerini kanatan
Kendileri için yakıyor
Işıklarını mandalina ağaçları
Başlıyor kırmızı balesi kalamarların
Sürerken zamanı alınyazısı salyangoz izleriyle
Rüzgâra boyun eğiyor yalnız bir sakız ağacı
Değirmenlerin kendilerini öğüttüğü tepede

SÜREKALIM

Şu adam, Kumkapı Agorası'nda
Yüzyıllardır haberler alır hayatından
Yüzyıllardır aynı berbere gider
Her akşam tekini' atar Agop'un or'da
Pazarları Hipodrom'da alır soluğu
Haftada bir gün tanrıyla buluşur
Şu adam, yüzyıllardır
Barbarları bekler durur

Marşlarla uyanır bir sabah
Bayrak çıkarır sandıktan
Adaklar adar

İdam törenlerini hiç kaçırmaz

'İyiyim,' der, 'biz iyiyiz, iyi akşamlar...
Hepimizin bildiği sürprizler bunlar
Sonundan başlayan serüvenler'

Ölür sonra, yeniden doğar
Bine bölünür

Kaç yıl yaşarsa yaşasın
Bir gün yaşar

TERSİNMELER

Her dağ
bir gün açıklar
sürgün bir deniz olduğunu

Cam sıkılınca kendinden
kum dilinde konuşur

Gece
bir çakıltaşı operasıdır
kurbağaların söylediği

Sonsuzluğun dudağında
mavi bir uçuktur gök

Kızılıcıklar
o yanık yağmurlar

Her ırmak
açıklar bir gün
yüzünü hiç görmediğini

Ve sırayla
döneriz yaban yanımıza

KARAVULLAR

Onlar gelirler
Sirenler
Sarı zarflarla

Geçtikleri yerde
Söner sevinç
Kumun çektiği
Deniz gibi

Gelirler
Hastane rengine
Boyayıp okulları

Onlar
Dağların adını değiştirirler

Her şeyi budarlar
Denizi bile

Ceketlerini çıkarsalar
İki uçurum boşanır
Omuzlarından

Onlar gelirler
Şifreler
Altın saatlerle

Hohlarken mührünü bir karadul

DOĞAÇTAN PORTR

Okunduđu sürede yazıldı

Sana bakarken
Filtrenin içindeki cenini gördüm
Almanlardaki okşayışı gördüm
Tahtadaki kurdu gördüm
Denizin bana baktığını gördüm
Gitardaki nergisi gördüm
Yüzümün beyazında şiiri gördüm
Çok uzak ormanlarda sesimi gördüm
Kamışın içinde kurbaga cehennemini gördüm
Kulelerin intiharını gördüm
Kanyağın içinde hepimizi gördüm
Bütün öpüşlerde tinerce çocukların yanaklarını gördüm
Bulutlarda Ankara sokaklarını gördüm
Sevgili sözcüğünde kireç yataklarını gördüm
Sabah kalkışlarında kedi ölümlerini gördüm
İpince gözlerde cinayeti gördüm
Tuzda ellerimi ve yok oluşu gördüm
(Sayılarda neyi gördüm?)
Çamlarda cüzzamı gördüm
Dostlarımın boynunda sütü ve ölümü gördüm
Dikenlerde bütün gezegenleri gördüm
Kadınların terk edişinde tozu ve müziği gördüm
Bütün yan bakışlarda saatleri ve unutuşu gördüm

ŞİİR ÜZERİNE

Işık kökleri büyük gizin
Bir çakıp kaybolan
Öfkesini yıkayan mor
Gövdesi sonsuzluk

Bellek:
Yıldızların yankısı

Arkadan gelen ses

AKUT VERTİGO

Korkuluğu yok dünyanın
Ondan bu baş dönmesi
Döne döne başa dönen
Bu son

D

Dinle denizi

Dinle rüzgârı dinleyen denizi

Dinle devinip dinleyen rüzgârı dinleyen denizi

TUTUNMALAR

Uçurumunu yarıştırıyor herkes

Kökleri aramaktan bitkin

AÇIK ADRES

Kuzguncuk'ta oturuyorum

Martılarla aynı katta

SICAK ALBÜM

TAYF

Başlangıçta Kemal vardı
Ve Türkçe bin yıldıza bölündü

Kırarak geliyordu Hâşim
Merdivenini şiirin
Bakır ormanlarında

Hececiler... Hayatın kekemeleri...

Poyrazların prensi Nâzım
Derdı günü mavi güneşler ekmekti
Kıpkısır bir bozkıra

(Sesiyle kar toplayan Dranas)

Terso bir ünlemdir gariban Orhan

Oktay Rifat ki
Katırtırnakları açan bir granitti
Denizin tuz heykeli

Metin Eloğlu
Kendini yalnız, ölürlen gördü
Gıcırdatıp sessiz harflerini

Cemal Süreya
İnce elçisi göçebelerin
Turunç sesli uçurum

Sonra St Can şövalyesi geldi
Denizanalarından bir bayrakla
Çarparak ahtapotunu şiirin
Türkçe'nin gök-taşına

CEMAL SÜREYA

Gecenin çizdiği tebeşirdin sen
Deniz kokan sardunya sesinle
Işıktan bir jilette açardın Türkçe'yi
Yolarak şeytandırnaklarını gecenin
Birden beliren bir arazöz gibi
Bir Akdeniz caddesinde

Kimse söylemesin bana
Uyuyan solucanlar olmadığını
Memelerdeki damarların
Öpüşmemiş ölülerin
Kızılıklarla ağlamadığını

Kimse söylemesin
Tanrının parmak izleri olduğumu
Pars doğurmadığını bir geyiğin

Demirden çekirdeklerle konuşsun herkes

Söylemesinler bana
Her akşamüstünün
Bir pencereden çağrılmadığını

Berber kokularına bırakın beni
Kereste kokularına
Nilüfer adalarına bırakın
Nane kurutulan bir eve
Kendini ağırlayan o hanlara bırakın
Yaseminler sürünmüş bir yaz gecesine

Kimse konuşmasın usul sesle
Hasta odalarında, sinemalarda

Gözlerim bağlı çıkarın
Beni bayramları ışığa

Yetimim ben
Alınırım gökten bile

‘GÜZEL,’ DEDİ, ‘YANLIŞLARIN BİLE’

Memet Fuat’a

Tuz eğitti kırmızı camı
(Hangi şarap gemisinden?)
Bir deniz yakutuydu
Karaya çıktığında

Kaç çocuk boğuldu burada
Kaç denizaltı güneşi
Seyretti ölüm dansını barakudaların
Erkek bir denizati sessizce ağladı

Arayış. Sürekli arayış.

Balınanın zayıflığını göreceksin burada
Üzgünbalığının dikenli dilini
Latince çağrılmayan balıklar geçerken
Mercanlar, uçak ölüleri arasında
Sürerken bir kan ve yosun sessizliği
Suya konuk gelen bir şehir gibi

Bütün tayfaları ölü
Bir kalyondur bur'da zaman
Yedeğinde ölü dalgaların
Seyir defterini rüzgârın yazdığı

Arayış. Sürekli arayış.

Tanıklık edemez kendine
Susmak bilmeyen deniz

LORCA'YA MEZAR YAZISI

(Tazmin yoluyla)

Anladım ki öldürülmüşüm
Bütün kafeleri aradılar
Mezarlıkları, meyhaneleri, kütüphaneleri
Tek tek baktılar dolaplara
Şarap fiçilerini açtılar
Morglara, kafeteryalara koştular
Üç iskeleti yağmaladılar
Altın dişlerini sökmek için
Dev bir mercekla yaktılar şiirlerimi
Beni bulamadılar

MASAL

Henri Michaux'ya

Bir çocuk vardı
Yüzünü görmeden yaşadı
Yılların satırları arasında

Sevdi mi masmavi kesilirdi aşktan
Acı çekince bir kayaya dönüşürdü
Bakışları bir çınarlar deniziydi
Öpüşleri upuzun dizelerdi
Kimse anlamazdı onun gibi
Çakılların dilinden

Hiç konuşmadı ömründe
Hiç yazmadı

Naneler, martılarla gömdüler onu
Unutuşun büyük antolojisine

METİN ELOĞLU

Kâğıt helvası sesiyle
Isırıp Türkçe'yi
Şiir ve anason kokan
Bir çingen çinakoptu o
Parmaklarını tüttüren
Bir yeryüzü yetimi
Bir deniz bahçıvanı
Bir çekirge bayramı
Bir yaşamkeş
Yaşamadık ölüm bırakmayan

EDİP CANSEVER

İniyoruz gecenin dikenlerinden
Beli ağrıyor ölümün
Bir denizoglu çıkıyor denizden
Yüzmemiş bir heykel gibi
Döküyor ılık pullarını
İlk kadehte yaşılanıyor
Ağzında bir ırmak
Kırık şişelerden ve güllerden
(Göğü kolonya kokan
Bir otobüs konuşması
Kendini ezberleyen bir dua)
Mor, diyor limona çıldırmamak için
Susuyor sonra

Artık ölüm daha yalnız

BURHAN UYGUR İÇİN

Yaşamı en iyi kullanan siyahsa ölüm
Burhan ölümü en iyi kullanan beyazdı

AYBERK ÇÖLÖK

Piranhalar içine düşmüş o Gürcü pirensi
Kopardığı ağaçlarla korkuturdu kolcuları
Yalnız para düşünen o köylüler
Onu görünce denizden yürürlerdi
Kızaran bir mermerdi öfkeden
Bir damla alkol damlatınca
Püskürten ateşten sözlerini
O yavan ve yavşak suratlara

Nöbetçi oyuncusu bütün zamanların
Nöbetçi oyuncusu
Körlüklerin, geç kalmaların
Türkiye denen yanardöner sahnede

SART

Zafer Keskiner'e

Sart şairiyim ben
Konuşmayan şair
Göksütunların şairiyim
Susan taşların
Mermerdeki su birikintilerinin
Terk edilmiş kovanların
Suyun küllerinin şairiyim
Gizli tiyatroların
Aşkın ve kükürtün
Sart şairiyim ben
Yazmayan şair

AĞAÇLARI GÖREN YERİN DEĞİŞMESİ

Can Yücel'le Doğaçlama

Bu sallanan ağaçlar var ya
Onlar rüzgârın yaprakçalarını dağıtıyorlar
İçlerindeki yemişleri yemedim yoktular
Rüzgârın meyvası güzel bir gündür
Onlar ki ne yapraklarını
Ne gölgelerini dökebilirler
Ağaç dökümdür herdaim
Dallar köklerin ışıkla bakışmasıdır
Ağaçlar kendini seyreden aynalardır
Kendini görüp rüzgârla kendinden kaçan
Garip bir yeşile doğru

DOKTOR HÜSNÜ GÖKSEL İÇİN

Nasıl bir kanser ki şu ümit
Kazıdıkça bitiyor biteviye
O hayal hücreleri

Anlıyoruz şimdi
Anladık ki artık
Ölümden öte o tek ülke, Hayalistan,
Bir iyimser ölümmüş

Bu yüzdendir ki biz
Ümitsiz olacak kadar ümitliyiz

MEMET AĞBI

Memet Fuat için

Her şey çürüyecek bir gün
Kemikler bile

Mavi bir ışık kalacak yalnız
Her zaman gülümsediğin yerde
Çocukluktan sonsuza bakan

GİZ DÖKÜMÜ
(1989)

EKONOMİ POETİK

Haziran'dır en üşüdüğüm ay
Belki Haziran günü doğduğumdan
Dört yaşında âşık oldum
Onüçümde şiir yazdım
Leylî Mecnunî'ydim
Gözlerimde Eflâtunî çiçekler
Gecenin bütün eserlerini belledim
Bir Şairanka idim
Bittikçe bittim küllerimden
Ağuladım güllerimi hem ağladım
Elif yolunda bin Kaf'tan geçtim
Bir Nergisî'ydim
Nergisdeki yankımdan ölümsedim
İsa'dan sonra yalnızlık yılıydı
Karayla deniz arasında boğuldum

EN ESKİ

Hüzün
En eski arkadaşım
Gazel ateşleri yakarken güz günleri
Taşınmadan evini süpüren bir kadın gibi
Gel, derin öfkeyle girelim kışa.
Nasıl bakarım ben mora!
Kar yağar her şey kendini hatırlar
Bir kent hatırlar eski yağmurları
Bir ılık makası
Keser yetimlerin göğünü
Oyuna alınmayan çocuk
Gözyaşından bir disk fırlatır geleceğe
İnsan ilk kez görür kendini kanında
Gün iner, Kasım göğü
Geçirir ipliğini dargın komşudan
Ve sonunda
Kazanır kendine güveni
Otobüste ağlayan asker
Sen doğunca Hüzün
Habersiz ördüğü hırkayı
Gösteren bir kadın gibi.
Çıkaralım gizlediğimiz gülleri
Derin öfkeyle girmeliyiz kışa

GÜZELÖTESİ

Güneş son kez baktı kızıl anahtar deliğinden
(O muydu dışarda kalan, biz miydik?)
Sonra eyvallahı çekti mor bir tebessümle
Gök geçirdi sırtına eflâtun kaftanını
Şarabî derken, menekşede kıldı karar

Güzelötesi ışıkları akşamın
Bu morguvan deniz
Gittikçe tedirgin ediyor beni
Ben
Işıkları sık sık kesilen şu garip şehir
Gönlü kırılmış leylaklarım
Kıpkırık tayfımın olanca başdönüşüyle
Hohluyorum göğü:
Cennet Güzeldir
Güzellik Cehennem

FACIA

Düşmüşüm
Yüzüm gözüm çizilmiş dallardan
Yana yana yapraklar arasından
Buruşmuş bir kâğıt gibi aşktan, acıdan
Öyle bir düşüş bu göremez düşler
Satırların saçılmış binlerce metreye
Rengârenk resimlerim basıyor muradsız ölümler
Bu ki paramparça kurduğum en düz cümle
Sırrolduğum an gönlümün aynasında
Onlar arayıp dursun kara sırrımı
Canına kıymış çocuklar
Defne dalları koyarken başıma

MESEL

Başım dönmüş
Uykusuz müziğinden dünyanın
Kalbimin en uzun
Dalgalarını karıştırı karıştırı
Dünya'ca dinliyorum gecenin dilinden
Mora kesmiş gövdem çırılçıplak
Gelinler ve gelincikler aşkına
Hiç inmeyen öksüz'ümle benim
Varsın yağmasın gül kefenler
Gökten ve halktan
Elekçi Dede gibi ben de
Karışıp gideceğim kendime
Ki demişti o:
Bir Güzel Güzelleşin Önce
Güzel Demek İçin Güzele.

HORROR VACUI

Denizin arşafı yetişmedi kıyıya

Çocuklar yarıda bıraktılar oyunlarını

Aralık kalmış bir kapıyım

Uçan bir ağaç

Sözsüz bir düşünceyim

Sofradaki eksik iskemle

Topla, topla bütün camlarımı!

Beni gövdenle yıka

ÜÇLEM

Can Yücel'e

I. MARTILARLA KURBAĞALAR

O sarhoş bir göktaşıydı
Yanlış bir dünyaya düşen
Bir ışık çadırında yaşardı Körfez'de
Yıldızları soluya soluya
Erguvan sakallı ihtiyar
O devrimci derviş
Kendini bile
Başkasıyla söyledi hep
Başkasıyla ağladı
Martı seslerinden bir düğüm yüreğinde
Gel, derdi, gel sevgilim
Kurbağaları dinlemeye gidelim

II. ÜÇÜNCÜ KIYI

Ne, büyükannem İstanbul ağzıyla
Kulağıma fısıldadı
Gecelerini şehráyınlerin
Ne, çamurdan altın yaptım
Ruhum yanardöner bir lavanten ruhu
Hezaren sandalyeler satın aldım
Cebimde Balık Sözlüğü
Ben bir İstandollu'yum
Kalbim lodos yemiş bir vapur
Korkumu Karşı'ya geçiriyorum
Dönsem geriye...
Çok geç artık, çok geç!
Öte yakaysa nasıl büyüyor gönlüme!

III. YANIK GÜL

Kötü bir bahçıvan
Nasıl titrer de diktiği çiçeklerin üstüne
Öbürlerini unutursa
Ben de yer beğendireyim derken
Şiir dene şu huysuz çiçeğe
Gözüm görmez olmuş gayrı dünya bahçemi.
O telaşla ezdiklerim...
(Kimilerini bilerek tabi)
Ya şunlar... kurumuş hepsi...
(Sonra sulayacaktım!)
Ayrık otları sarmış tekmil gözlerim
Sade ardımdakileri değil
Önümdeki gülleri de yakmışım!

DALINÇ

Biraz uzanayım, dedim, serin yorganına suların
Dalıp gitmişim yemyeşil bir düşe
Geçiyorum ıfık tarlaları arasından
Az ötede dalgın denizanneleri
Yanım yörem sarmış cümle mahlûkat
Su sakinleri
Ne, sordukları var
Ne, buyur ediyorlar
Daldıkça derine
Boyveriyor derinden o eski âhım
Soyunuyorum ne'm varsa
Donumu, dünümü
Diyorum, dalga olsun, tuz, balık, yosun
Aranıza alın beni
Denize yazılmak istiyorum!
Tam unutuyorum adımı
Soluk soluğa çarptım güneşe

İYİLEŞME

Sağanak yağmurlar gibi ağlamak istiyorum
Ağlamadığım bütün ağlayışları
Kokuları ağlamak istiyorum
Tuzu, ölümü, karanlığı
Bir çocuk gibi değil
Analar gibi değil
Kendini yiyen bir kaya
Yaralı bir çam gibi
Gövdemi ağlamak istiyorum

UZAKLIKLAR

Bir gölge yılı uzaktasın benden
Sana baktığıma baktığım zaman

SEVGİ DÖNÜMÜ

Sevgimizin tam bu saatinde
duta çıkardı kirpiler
leylak düştüğü mevsim
Kuzguncuğun saçlarına

Yanına girince senbeyazdı gece.

Çocuk ağzında kadın sözleri.

Omuzların iki yunus kürekte.

Patlıcan moru saçların
nasıl döverdi yastığı
uçaktan atılan kâğıtlar gibi
çırpınırken ayakların
her gece
bilmediğim yerler bulurdum gövdemde

Bir bir açtım kapalıçarşılarını
geçtim batık saraylarından
balık kanı kokan geçitlerinden
kayboldum sonunda
cevahir bedesteninde.

Krepen.
Üç burnundan soluyan o koca sarhoş.
Nasıl hatırlamam
tarçın gibi dağılan sevinci
masanın altından sevişen ayaklarımızı
bir balık gibi kaçan bakışlarını.
Konular bulurduk
boş sözler
hiç titremesin diye isteğin alevi.

•

Yıllar, yıllar ötesinde
kapılarına adlar yerine
herkesin kendi tayfını çizdiği
o aşiboyalı kentte
karşılaşırsınız yeniden
başka adlar altında
birbirimizi tanımadan.
Bir ışık çıkarırsınız çantandan
öperim o ışığı
bir şehriyin başlar
dev kasunpatılar fırlatarak kentin üstüne.

Kimse koparamaz o zaman köklerini
hiçbir tırmaşık sarınamaz gülüşüne.
yüzyıllarca solusun memelerin!
Uç uçabildiğince göceden sabaha!
Hiçbir elmastıraş çizemez rüyalarını.

YENİ EVLİ HANIMLA KARŞILAŞMA

Boynunu öpsem
bir atkestanesi çatlar
gittikçe büyür yangın
yeni kuleler uyanır
bir deniz
daha büyük denizleri çağırır.

Gözleri'ne baksam
bir akşamsefası kapanır
geçip gidersin
bacaklarında menekşe çürükleri
derinin altında mavi asmalar.

Geri dönmek isteyen yağmursun sen.

Akşam olur
göğün zilini çalar kırlangıç kuşları
geçer zaman
bir gezgin satıcı gibi tedirgin
bir gece kovanı gibi
yakar ışıklarını şehir
söner çocuk sesleri sokakta
koşarsın
yeni takılmış küpeler gibi sevinçli
her evin altında
bir leylak mezarlığı yatar
kapılarında felaketin gizli adları

Gece solur üstünde
soğan kokuları, salgılarla
ağzında başkasının sözleri
kanar karnında
bin yılın magazini
altın bilezikler, dualar
bir böğürtlen durmadan kanar
basılmış zambak soğanları gibi
uyurken memelerin.

Dinlenmenin yurdusun sen.

Sen
hazır hayatlar bakan kendine
kesilmiş saçlarında sarı kılıçlar
artık başkası için taradığın
deterjan, ay kokuları arasında
çığlıklar, çaylar, pastalar
bir öğle sonrası
nişasta tadıyla yayılırken ölüm
nedir artan
burçlardan, fesleğenlerden
yaz geceleri
balkonlardan dağılan
sofra seslerinden
bir süpermarket telaşıyla
geçerken günler
reçellerden, gözyaşlarından?

Kendini ele veren sonsuzluksun sen
yosunları unutan balıksın
terlediğim yabanarıları.

III

ATEŞ DOLAŞIMI

Elden yakılan cigaralar
Bir ağız teşekkürü
Yarım bir selam

Önemli değil birbirimizi tanımamız
Değişir sessizce nöbet

Bir tek ateştir şehri dolaşan

SULTANAHMET

Güneşten süzölen çiçekler arasında
Gezerken mavi bahçesini Sedefkâr'ın
Dedim, elbet bir kusurunu bulurum ben senin
Gözünden geleni ardıma komayıp
Kusurlar yarattıkça rahatladı içim
Sedefkâr'ın bahçesini
Kendi bahçem gibi gezdim

AD

Kuzguncuk korusunda dolaşıyorum
Üstüm başım, yüzüm gözüm yeşil
Yemyeşil çıkıyor nefesim
Boğuluyorum
Boğuluyor yeşil!

Tepemde o bilmiş Hüthüt
Öğren diyor adımızı
Ya geç adından

OYUN

Selâhattin Hilâv'a

Kaç İstanbuldur oynar çocuklar
Gözlerine güneş kaç a kaç a

Tuğra! deyip durur eğitçibaşı
Cumhurî bir yazıyla.

DÜŞE ÇIKAN HAYIR

Çelik Gülersoy için

Don Kişot'u Dersaadet'in
Binmiş otomobiline
Gidiyor gökdelenlerle dövüşmeye
Düşlerinden bahçeler kurmak için
Ayıklaya ayıklaya değil ayrıkotlarını
Aralarına gelincikler dikmeye

*Sonra uçsuz bir bahçeye varıyormuşuz
Geçe geçe kurtarılmış bahçelerden
Silme gelincik kestiğinde dört yan
Bir eyyâm-ı nev-bahâr alaylarla Boğaz'dan
Gelincik Devri'nde*

PANDORA'NIN SANDIĞI

Umut ki eşsiz çeyizi Gelecek denen gelinin
karanlıkta açan bir çiçek değil

Gününü göstermek için o günoğlu güveYe
iyice kilitlemeli Pandora'nın sandığını

GÜNEŞİN EN ÜŞÜMEDİĞİ YER

Barış Pirhasan'a

Ağlamak bize zor, derdin
sürüklenen bir gülüşle kış günlerinde
gözlerinde çiçek pıhtıları
maskelerin.. giysiler..

Sen acıyı seçtin acıyı yenmek için
onlar vurmadan sen uzattın yanağını
terleye terleye acı göllerini
güneşin en üşümediği yere geçtin.

Şimdi bir bir yürüyor gözlerine
bütün o gizlediğin kökler.

Ağla, artık anla
Aslı yoktu ki hiç, Kerem yoktu ki.

Eski bir şiirden yonttum bu dizeleri.

Değişen dekor sadece
yüzler, anılar, yıllar...

DOKUZYÜZELLİLİLER

Deniz sürüklemiş kıyıya
kışın kabuklarını
poyraz bir hallaç
savurup durur
kavak pamuklarını

Anlaşılan
bir bahar daha geçecek başımızdan
bütün yeteneği
gizilgülleriyle
çiçeklerini ertelemiş
bir bahar

ÖLÜŞME

Ölü arkadaşları düşünüyorum.

Asım'ı.

Bir otel odasında intihar etti

Bach'ı ve uçağını bırakıp.

Cebinde A vitaminleri

sağlıklı bir ölüm için.

(Var mı orada elleri koyacak yer?)

Kadir ki

ekmek derdinde bir dağ kontuydu

o güneşsoylu

hep takım dolaşan o esmer çam

çocukları yerdi sakladığı şiirleri.

Ölü arkadaşları düşünüyorum.

Öbürlerini...

Hayatımda ses izleri.

Onlar benim ölümümü yaşarken.

ŞAİR AYRILIYOR

Tam çıkarken Boğaz'dan
hafif mavi düştü saçlarına

Camgözlerden
kurtulan
bir gümüşbalığı
karıştı
Karadeniz'in sularına

GÖKYAZI

Beyazıt Kulesi'nden
Galata Kulesi'ne
İki tel çektim saçından
Bütün gece yandı durdu
SEVİYORUM

IV

'ACIYIM', DEDİ, 'HIÇ ACILMIYORUM'

Cam kendisiydi, kendisiydi
görmedi başkasını
hep şaşırdı ılık.

Bir manolya hiç bilmedi kokusunu.
Suydu, kumaştı, geceydi.

Esti rüzgâr, esti.
Yorulduğunu anlamadı.

Ve bir kule
başı dönmeden
bakıp durdu sonsuza.

‘VE OKŞAYIŞLAR GİBİ SÖNER’, DEDİ,
‘UYGARLIKLAR’

Çokyurtlu bir balıktı Kavafoğlu
Thames’den taa Fener boyuna
Yeniköylü Niko’nun o sessiz öğrencisi
İnmişti Akdeniz’e
Yakmak için yıkık bir feneri
Girerken göceye Şehir
Sahte mücevherlerle törene katılan
Bir Bizans imparatoru gibi.
Yapyalın yalnızlığında
Tenden ve kitaptan bulup *kavafisini*
Tarih denen o batık Rum tacirin
En karanlık batakhanelerinden
Bir bir çıkarmıştı günoğlanlarını
Feneriyle şiirin

ÖLÜM YENİLDİĞİNİ BİLE BİLE GELDİ

Oktay Rifat'a

Şiirin graniti!

Gün döndüğünde
Bir tek söz için kalabalıklar
Ağızları yosun tutmuş kalabalıklar
Terleye terleye yeşil buzlarını
Bir tek söz için alanlara koştuğunda
Senin sesini kokacak bütün sardunyalar
Çivit bir yerkuşağı çizerken şiirin
Fillerin gözyaşları dindiğinde
Fenerler, dullar ve ağaçlar
Aynı güvenle girerken geceye
Yatağında dönüp duran dünya
İlk kez deliksiz bir uykuya dalacak

DUENDENİZ

Her şey
çantana karışmış
şu yeşilde işte
pudra kokuları
vitaminler
adresler
arasına

Herkese
bulaştırdığın
şu ateşte

Geçtiğin
her yer
manolya ölüsü
devrilmiş
bir şişe güneş
uçan benzin
hızıyla unuttuğun

Lambanı yakınca
sanırsın aydınlanır
bütün şehir

Çok acı çekince
çocuk küpeleri
takarsın

Her şey
sesinden dağılan
tarçında

Unuttuğu kızı ölümün

POYRAZ DURACI

Gidiyorlar
Dudakları donmuş alçı
Gözleri buzlu cam
Terliyor ölüm şarkılarını
Terliyor durmadan
Herkes unutmuş pencereleri!
'Bu cehennem daha çok adam alır'
(Diyor Şeytangil)
'Boğulun biraz daha!'
Boğuldukça geçiyorlar bir bir
Poyraz duraklarını

Kimse bilmiyor gittiği yeri

OĞULDUYUM

Ne zaman düşse oğlum
ben de onunla uçuyorum asfalttan bir uzaya
her kaçışında su boğazına
ben de oğlumla boğuluyorum

Ben değilim artık ben
değil mi ki o siyah benler (gözleri onun) bitti bende

İşte böyle
böyle ağrıyıp duruyor boynu
oğlu asılan o babanın

EV DEN KAÇAN KIZLAR

Deniz yüzüne bırakın beni
Keseyim yüzümü rüzgârıyla

Güneşin aynasına bırakın beni
Gizlerin serildiği kızgın toprağa

Bir pazaryerine bırakın

Kurbağaların gecesine

Eve bırakmayın beni

KENDİLERİNİ ATAN KIZLAR

Nasıl küçük görünüyor buradan
Zilleriniz ve bıyıklarınız
Ben giderim gök okullarına
Siz Hayat'ta kaldınız

Giydim pantolonumu gecedен
Görmesin bacaklarımı oğlanlar
İşte öldürüyorum çocuklarımı
İnsan bir kere uçar

KIZIL SAÇLI KIZ

Üstte, açıkta oturuyordu
Kızıl saçlı kız
Işık içinde bir vapur
Denizlerden bir deniz

Dört bıyıklı adam
Gösterdi yeşil dişini
Kıllı kollarında
Altın saatler parladı

Kimse dayanamadı kızıl saçlı kıza.

Saçları beyaz, kısa
Yaşlı yaşlı kadınlar
Fısıldaşıp durdular
Gelip geçip önünden

Kimse dayanamadı kızıl saçlı kıza.

Bir kız eridi bitti
Kusur arar gözleri
Hem korkar bulmaya
Gönlü öyle gönendi

Kimse dayanamadı kızıl saçlı kıza.

Yerlerini deęiřti
Hep delikanlılar
Dalıp gitmiř bir adam
Yüzüğüyle oynardı

Kimse dayanamadı kızıl saçlı kıza.

Arkadaşım vardı yanımda
Cici bir kız, incecik
Onu süzdü yüzümden
Beni lafa tutup da

Kimse dayanamadı kızıl saçlı kıza.

Ben dayandım.
Kör oldum.

SABAHI

Kabak çiçeklerinde kalçaların serinliği

FESLEĞENLER

Başını okşuyorum
Dağılıyor sevinç

MAYIS

Bu leylaklar ki
Uçuşan benekler
Yorgun gözlerinde güneşin

UĞURLAMA

Yol boyuna gelincikler..

Çiçeklerin çingenesi!

Kırmızı önlüklü
Okul çocuklarım benim
Yakaları siyah!

DOKUNUŞLAR

Kendini suluyor bir gül

EŞLEŞMELER

Doğdu ay
Yabannanelerinin güneşi

İDİL

Çöküyor akşamın üstüne
Moraran bir dağın yorgunluğu

NOSTALJİ

Cevat Çapan'a

Düştükçe güzelleşiyor gök
Uçurumdan

ŞİİRSEVERE

Şiir ki benim en güzel sahtekârlığım
Kendimle müşterek bir özel bahis
Has bahçemde biten o yapma gül

*EN SON ÇIKAN ŞARKILAR'DAN
(1980)*

ISSIZ GÜL

Kara bir çırpınışla titrerken şehir
dedi: 'Haydi, dolaşalım o ıssız gülü
gözyaşlarından artan
besleyelim köklerini
boşalarak dört ırmaktan.'
Böyle dedi ihtiyar Filetas.
Yaseminlere öğüt veren
Eros'un bıçkın sözcüsü.
Atlar huylanırdı dudaklarından
konuştuğu zaman bilge ihtiyar.

Kara bir çırpınışla morarırken sokaklar
dedim: 'Söyle, nedir yüreğindeki giz?
Hangi kuşlar ıslattı gözlerini?
Hangi dağlar yandı kanında?
Kaç karanlık gece seyretti bacaklarını?
Bana hayatı öğret, ey Filetas!
Gövdem aşka yontulmuş benim
gökyüzünün bıçağından.
Okyanuslar çekiyor içimde
Tenimde intihar ediyor tomurcuklar'.

Kara bir çırpınışıla irkilirken kalabalık
dedi: 'Gel artık, gel çocuğum
binelim sevincin kanatlı atına
paylaştığın o haylaz çocukla.
Ey aşk çocuğu, genç Eumenes!
Gördüm hüzünden yılmış harflerini
gel artık, dolaşalım o ıssız gülü
gözyaşlarından artan
taşıyalım gülüşleri
boşalarak dört ırmaktan.'

1973

YANILGI

Yetişmez gülüşlerin sarılışı
ne de anlayışın
adımlardan bir çizgi olduğu yaşamın
yetişmez anlatmaya sesinin kırılışını
gözlerinin parçalanışını
alışmadıkları bir soğuktan.
Gün bir ağartıyla karşılaşır pencereden
seyreder gövdeni alaycı serinliğiyle
der: 'Her şey yeniden başlayacak, yeniden
sen dokunuşlarını getir doğmamış aşkların
ben yayayım çıplaklığımda Geçmiş Zaman'ı.'
Ve gürültüsü sarar çevreni seslerin, gölgelerin
alırlar seni uzayan bir yorgunluğa
bırakırlar büyüyen ayçasına gecelerin.

Sanırsın kimse görmedi ayla başbaşa kalırken
bilmediler ince bir camdan yapıldığını gülüşlerin
çünkü kimseler geçemedi dışlerinden öteye
dediler: 'Bu gökyüzü bize yeter!'
Ama ben, kargınmış çocuğu düşlerin, sanrıların
geometri bozguncusu, büyücüsü kokuların
dinlerim taşların altında yatan yüreğimle
gövdenin kıvrımlarını, titreşen sokakları
giyerim lacivert geceden gömleğimi
derim: 'Ey Kent, gel dans edelim seninle!'
Paylaşırım seni akışan bir çığıltıda
sanırsın kimse görmedi gözyaşın bıçaklanırken
paylaşırım, en güzel sesleri vermek için sana.

1973

ACI USTASI

Gözyaşlarının kaynağında
kurumuş bir kireç tabakası yalnız
hıçkırıklar karışıyor yeraltı sularına
şaşırmış gözbebeklerinde yansıyor ağlayışlar
bir ses yok
susamış gözeneklerin yakarışından başka;
kimse aldırıyor
bir tas suya kanan o düşkün kadına
kimse
annesinin kollarına dalgın o delikanlıya
orospular sakız çiğneyerek başlıyor işlerine
kunduracı özenle geçiriyor iğnesini
evdeki haykırıışları düşünürken akşam
böylece bir kemana iniyor
günün alınlara binen çekişmesi
yeni renkler aranıyor, sözcükler
dindirmek için sızlanışını
galaksilere tutkun parmakların.

Çıldırışa karşı koyuyor
yosunlar ve çakıltaşları
sıfatlar takılamayan bir denizle
demir parmaklıktaki saksı
ateşine yaklaştırmıyor çıyanı
en kurnaz dansını yapıyor Çirkinlik
sıçrayıp bomboş bir alanda
ona çevriliyor şaşkın duyargalar
sözlükler yeniden düzenleniyor
Güzellik eterlenmişken yatağında.
Usulca yürüyorum buna karşı
yaşamanın çelimsiz kabuğunda
başıboş bir dönenceden yorgun.

Ah, öfke ve çıdam!
Her sabah kahvaltımızı hazırlıyoruz
solgun bir benizde bu sözlerle
bu sözlerle fırlıyoruz
manav dükkânlarından otobüslere
ajans haberleri
taranmış yalanlarla çıkıyor karşımıza
ve cesedim tahtanın üzerinde uzanırken
doğmaya başlıyor sayıların güneşi.

Bunlar geçiyor aklımdan
aşkını düşünürken Federico
yıldızlara hayran o karıncaya
merakını: kunduza ve alı çiçeğine
kabarışını
boşaltmak isterken kollarındaki mağmayı
Çapraz kemikler çizilmiş kapının üstüne
her yanda yankılanan: bir çift ölüm sözü
ve sen haykırıyorsun
otları irkilden sesinle:
'Hayır, gitmem bu kentten!
sularına sırlarımı verdiğim
bırakın, paylaşayım ölümünü
birlikte alıştırığımız küçükten.'
Düşünürken işçiliğini, tükenmez sevincini
mahmuzların yılgısına karşı
durmadan geceyi gözetleyen o baykuşa karşı
delirmiş banknotlara karşı
bunlar geçiyor aklımdan.

Bütün sinemalar yıkılacak bir gün!
erinç beni dakikalarla yoklamadığı bir gün
belimdeki kemer parçalanacak!
Saydam bir gövdeyle çıkacağım o zaman
serinliğin sonsuz türküsünü söyleyerek
diyeceğim: Ey Geleceğin İnsanı!
Görüyor musun kanın ve terin buzlarını?
Biz çılgın taşların serüvenini yaşadık
yerçekimine başkaldıran,
çünkü inanmıyorduk
cemreler inmeden toprak çatlayabilir
başdönmesiz fışkırabilir mısır yaprakları
hayran gözler bıraktık efsane adamlarına
'gelin görün,' dedik, 'gelin görün!
Sancıdan ve kemiklerden yonttuğumuz güneşi.'

1973

OCTAVIO PAZ'A ÖVGÜ

Nasıl dizeler bulmalıyım sana?
Neler yapmalıyım saçlarına yaraşmak için,
gözlerindeki çizgiye,
bakişlarının gölüne?
Yüzüne suyunu bırakmış Zaman
çığlıklarla, aşkla, barutla,
fareyle altını paylaşıırken şiirin.
Güneşten bir koridor deler başını
sen mermer gövdenle dururken
yönetirken ırmakları, solucanları
görünmeyen milyonlarca böcektir
çevrende dolanır gezegenler.

Ölüm yayılıyor sokaklara
tuzla bırakıyor onu, yaralarla
kan çekilirken topraktan
yürürken otların acısıyla ağzımda
omzumdaki zakkumlardan.
Günlerden sıyrılıyorum geceye
geceden kurtuluyorum gündüze
bir bataklıkta yıkanarak
şaşarak uyuyan insanlara
yıldızları terleyerek yatışıyorum
acılar içinde kıvranırken bir anne
düşlüyorum tenekeden bir yürek
hayranlığımla paslara, maden seslerine
şimşeklerin ucundan göğsüm acırken
ölüm yayılıyor sokaklara
aşk çekilirken topraktan.

Ben gövdemi anlatıyorum
yürüyüşünün çarpıntısında
buzla, ateşle, buharla
yokluğunda gövdenin
taşarak, alçalarak
sıçrayıp kalkılan sabahlarda.
Ben gövdemi anlatıyorum
sudan fişekler fırlatarak
fırtınanın cezası altında,
saçlarımdan tırnaklarıma yürüyerek
çöllerden geçiyorum, okyanustan
dev adımlarımla güneşin ayasına.

Her şeyi söyledim sana
karnımda bir kılıç taşıdığımı
durmadan biriktiğini dünyanın alnıma
dudaklarımdan kayalarla kaplandığını.
Yanıtlar beklemiyorum senden
yüzyılların akıntısında duran
omuzların için söyledim her şeyi
bir Zaman'ı soruşturuyorum
 hüznüne erişmek için
yaşıyorum, direniyorum, biliyorum:
 savaş içimdedir benim
 ben savaşın içindeyim.

1973

GALATA KÖPRÜSÜ'NDE ÖLÜM DANSI

Sabah otobüsleri geçer düşlerin bitiminden
bir çavlanın uzaktan gelen sesiyle
gece yırtıkları yamayan kenti
yeniden gerer becerikli kadın elleri
durdurulmaz bir hışımla yönelir uykunuza
mermer ocakları, çatanalar, yol kitapçıları
loş salonlar sorumsuz bir pası atmaya çalışırken
esmer, yorgun yüzlü kahveciler
uykusuz kuşlar, bacalar, planya sesleri;
meraklı bir kalabalık üşüşmüştür
gecenin görüntüler yüklediği gövdenize
genç adamlar görmüşsünüzdür yürürken
gür bir sesle sarıldığını kulelerin
kendilerini denize atan tramvaylar.
Aşkın korkulu dolaşımıdır kuşku
ışıkların yakılmasını garip karşılayan
insanların yaşadıkları yerlerde
dosyaların veba saldıgı koridorlarda
ve birazdan:
çıkacaktır sabah dalları düşlerin bitiminden.

Ayaklarında uyanışı taşıyan güvercin kuşu
bir körün yürüyüşüdür
başlayan bir gün karşısında
sokakta oynamaya çıkan çocukların
yağmuru getirmeyişi gibi akıllarına
çünkü birden, şımarık bir avcı
korkunç öğretmenler çizebilir gökyüzünü
sokaklar devrilebilir
deniz sıkıntından vadiler açabilir kendinde
işte o zaman ürkek gözkapakları
görecektir yüzyıllarla dakikaların savaşını
titrek bir el boşuna uğraşacaktır
silahını çıkarmak için kılıfından
kilerlere koşacak anneler
ağaçlar gözyaşlarıyla birbirlerine sokulacaklardır
ama cezasını çekecektir o güvercin kuşu
sözlüklere ve cehenneme inanmanın
yakarışlar, kapaklanmalar arasında
sonsuz kadar akıtacaktır küçücük yüreğinden
makinelere ejderhalarla karıştıran adamların
sevişirken hançerini çaldıran o habercinin kanını
ve çoktan başlamıştır
Galata Köprüsü'nde Ölüm Dansı.

1974

ŞİİR HER YERDE VE HER ZAMANDIR

Ey nesnelerin sonsuz çeşitliliği!
Sizin şiirinizi yazmak istiyorum,
ıdııkla biçilmiş sınırlarınızı!
Gözyaşları ve gergin bir yürek arasında
geçiyorum yüzyılların toprağına gizlediğı mırıltıyla
Şimdiki Zaman'ı ve yüzümün anlatımlarını sarsarak
bacaklarım karışmaya giderken göktaşlarına
defne yaprakları ve rıhtımlar yükleniyor eskimiş bir
soruyu:

İnsan nedir?

Sen, ey kosmos, ey gölgem!

özsuyunuz alınırken o evrensel dizeye:

Şiir her yerde ve her zamandır
amansız kökler uyandırır gözlerimi
ve bütün camlarıyla gelir yaşamak elçisi
çekilir örtüsü devinimin ve yeryüzünün
aynı şeyler anlatabilir bana
karanlık bankalar ve ölü bir kedi
ergimiş bir madenden dikelen gövdeme
çarpar talazların ve rüzgârın habercileri
gözlerken serüvenini ısrarcı bir plazmanın
yazılır tarih adı beyinden kokularla atmosfere
ve arılar toprağın ruhunu sözcüklere geçirir.

Ey çalınan ateş!
Bütün insanlar güzeldir
sen yandıkça gövdelerde.
Buz ancak ölü balıkların gözlerini anlatır
en korkulu düştür yeryüzünün gördüğü
özenlerden yeni kurulmuş bir kente bıraktığın sıcaklık
taşır aklımı müziğin ve çevik adamların kızgınlığına
seninle yönetilir aşkın geleceğe kurulmuş çeliği
naifaların ve intikamın yasası
düelloda öldürülen bütün şairler
ve karlı bir ovada seni savunmaya kalkan o adam
bilmektedir her akşam eve gelecek olan ekmeği
bilmektedir
gökyüzünü hırpalamaya gidecek
böceklerin koşturduğu o tufan bulutu
ey çığlıkların savaşçısı!
Sonuna kadar taşıyacağız senden aldığımız ışığı
yaraların onurlu arkadaşı!

Ey karşı durulmaz gidiş!

1974

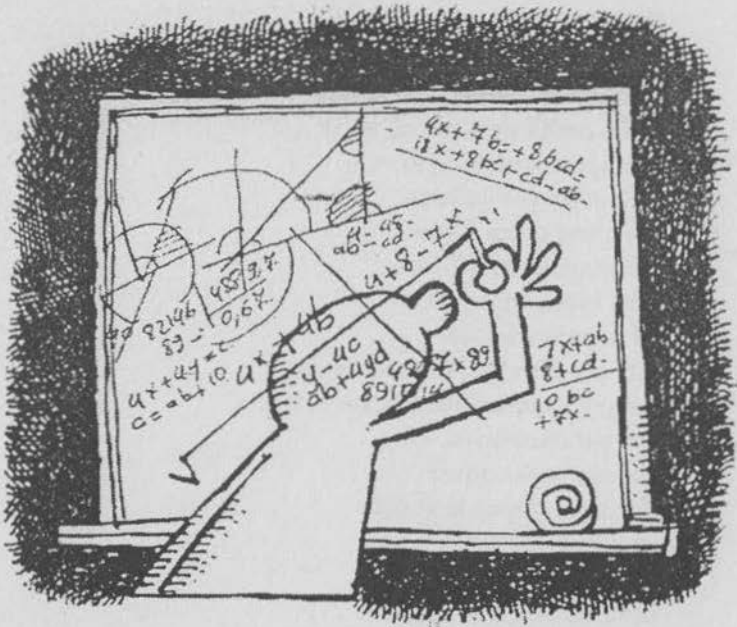
MEZARSIZ ÖLÜ İÇİN YAZIT

BİR KUŞUN
AĞZINA
GÖMDÜLER ONU
SUŞMAYI
HİÇ AKLINA GETİRMEYEN

KOLLARIN

Kollarında güneş yollar açmış
tütün renkli saçlarından geçip
toprağa doğru ilerliyor –
iki ışın oluyor kolların.
Kıvrılmış masa örtüsü
masanın üstünde çantan
Yeni Harman paketi
tabakta boş fincan.
Her şey şiirin kurallarına uygun
her şey yaşamın kurallarına uygun.
Sen şiir okuyorsun –
arkada beyaz duvar
duvarın arkasında sazlar –
suya bakıyorsun
suya doğru ilerliyor güneş
birer birer eriyor imgeler
dayanabilen son sözcük
bu yakıcı ışığa kırışıyor
akla doğru ilerliyor güneş

1976

Karikatür: Engin Ergönültaş

KORKU ÇİÇEKLERİ

Delikanlının düşünde
yarı-karanlık bir aşk
ve yarıçapsız bir Geometri.
Sıkıntının yüzölçümünü geçiriyor
çizgisiz bir deftere.
Bir dünya
sıfır düşgücünde
yuvarlanıyor boşluğa.
Her şey sürekli bir eşitsizlik.
Hiç bilinmeyenli bir denklem
bütün saatler ve ziller.

ORHAN VELİ'NİN DİZESİNİ TAZMİN

Ben ki yıllarca baktığım kuzguncuktan
kaçıyordum çağdaş bir hızla
yeni yeni Kuzguncuklara
birden geldi ışığın çocuk gözlerime
yarı kör bir denizci gibi yaşıyordum
hiç bitmeyecek bir romanın sayfaları arasına
parçalanmış bir yüreği koyup
mevzuumu yaşamaya çalışıyordum

ORHAN VELİ'NİN RESMİ

Orhan Veli
Bütün çektiği
Bir eli adam
Öbürü çocuk eli

Orhan Veli
Beyaz martı
Beyaz rakı
Vazgeçemediği

Orhan Veli
Cebinde ayrılık
Acep atlayıp
İstanbul'a gitmeli?

Orhan Veli
Bir bayram yeri
Birden boşanabilir
Havalara bağlı

Orhan Veli
Saçları taralı
Resmi üzücün
Zoraki gülümsediği

KARAKAYGI

İçinden konuşa konuşa
Bir gün unuttu konuşmayı

1976

PABLO NERUDA DİYOR Kİ:

Şiir bir kedidir
yedi canlı
işkence görür
sürüklenir sokaklarda
yüzüne tükürürler
alay ederler
atarlar dört duvar arasına
dolaşır o yer senin
bu yer benim
sonra bir bakarsınız
çıkarc karşınıza
sanki o yaşamamış bunları
gülümseyerek bakar
ışıldayan bir yüzle

1975

SÜRGÜN ADASI LEROS

–Yannis Ritsos için.

Yürek, denince
kırmızı, plastik bir maketi gösteriyor öğretmen
büyükanne
yumuk yumruğunu gösteriyor küçüğün
balıkçılar bir adayı gösteriyor
derin, lacivert bir denizin ortasında.

Leros.
Nasıl da güm! güm atıyor.
Barışa, aşka ve iyiliğe ilişkin
bütün sözcükler sürgün burada.
Boşuna arıyorlar çantasını
sakallarına karışmış
aradıkları sözler
poyrazla gelen tuzlar.
Çivit çevreli pencerelerinden
meraklı ve kırıksık
yüzler bakan
tahta kapılarında
haçlar ve sarmisaklar sarkan
bu küçücük ada
yaşlı bir ana gibi şairi kucaklıyor.

Yıldızların balıkçısı, diyorlar ona.
çünkü o her gece
ağlarını salar lacivert boşluğa
sabah olunca

ağlara takılmış
bir parça mavi bulacağını bile bile
kırık bir yıldız.

Adanın karıncığında bir karınca
sakızdan iplikler çekmeye başlamış bile.
Ant içmiş olmalı
bütün o sürgün sözcüklerden
ada ada bir oya çıkarmaya
fenerler, dalgalar ve rüzgâr
tuz ve yosun
 kokan balıkçılar
sonsuz bir oyun kursun
tiril tiril
 tırşe bir mendil
 olsun diye koca derya.

Yıllarca yuvalarını yağmalamışlar onların
yıllarca ekmeklerini almışlar ellerinden
bıkıp usanmadan onarmışlar yuvalarını
ekmeklerini taştan çıkarmayı bilmişler.
İçlerinden en çalışkan olanı
kurşuna dizmişler
elinde beyaz bir karanfille.
Ve çakıltaşları kadar bilgin o karınca
bir an yorulup durunca
sakız rakısı içiyor
Yunanlı emekçilerin geleceği için
ve her 'şerefe' sözünde
bir gurbet türküsü duymuş gibi
tüyleri diken diken oluyor
seksen kilometre ötede
Milaslı rençberlerin.

Evet, yetim kalmış özgürlük!
Kuş kanadı kalem olsa
bu yakadan karşı yakaya
binlerce uçurulsa
birden hıçkırmaya başlayabilir
iç geçirebilir
atını yeni yitirmiş bir köylü gibi
ve durup dinlenmeden güzelim şeyler anlatır
der: Hiç kimse gülmeyecek bu adada
hiç kimse ağlamayacak burada
henüz isim konulmamış
duvağına dokunulmamış
bir erinç okunacak yüzlerde.
On iki dama taşı değil
Elif'in bir fincan ödünç pirinç
istediği Eleni'nin boynunda
ışıl ışıl on iki taş olduğunda on iki ada
inanın,

kırk gece değil, kırk gün
bir bengi düğün
kurulacak çaldığında davullarım.

Ve
katarlamış mayayı
kolunda yağız beyi
başlayacak yavaştan
sırtakiye Ferayi.
Adanın karıncığında
sakızdan iplikler çeken o karınca
yüzlerce yıllık gümbürtüyle
patladığı zaman,
Ege Denizi kararınca.

1978